

Schoolplan
2019-2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding.....	4
1.1 Beknopte beschrijving van onze school	4
1.2 Doelen van dit schoolbeleidsplan	4
1.3 Wijze waarop dit schoolplan tot stand is gekomen	5
2 Maatschappelijke opdracht van onze school.....	6
2.1 Waar staan we voor	6
2.1.1 Missie van Lucas Onderwijs.....	6
2.1.2 Missie van onze school.....	6
2.2 Terugblik: wat hebben we in de afgelopen periode bereikt	7
2.2.1 Schoolontwikkeling 2015-2019	7
2.2.2 Stand van zaken.....	8
2.3 Vooruitblik: wat komt er op ons af	11
2.3.1 Ontwikkelingen binnen de school	11
2.3.2 Ontwikkelingen in de omgeving van de school.....	12
2.4 Wat willen we in de komende periode bereiken	12
2.4.1 Ambities en strategische beleidsdoelen van Lucas Onderwijs.....	12
2.4.2 De ambities en strategische beleidsdoelen van onze school.....	13
2.5 Onze voornemens voor de komende vier jaar	13
2.5.1 De speerpunten voor ontwikkeling in een tijdlijn	14
3 Onderwijskundig beleid	15
3.1 Uitgangspunten en doelstellingen onderwijskundig beleid Lucas Onderwijs.....	15
3.1.1 Visie en uitgangspunten	15
3.1.1.1 Strategische doelstellingen	16
3.2 De organisatie van het onderwijsleerproces binnen de school	17
3.3 De inrichting van het onderwijsleerproces binnen de groep.....	18
3.4 De inhoud van ons onderwijs	19
3.5 Pedagogisch klimaat, schoolklimaat en veiligheid	23
3.6 Zorg en begeleiding	25
3.7 Resultaten behalen, bewaken en borgen.....	27
3.8 Samenwerking.....	29
4 Personeelsbeleid	31
4.1 Uitgangspunten en doelstellingen personeelsbeleid Lucas Onderwijs.....	31
4.1.1 Visie en uitgangspunten van de Bras	31
4.1.2 Strategische doelstellingen personeelsbeleid van de Bras	31
4.2 Personeelsbeleid op schoolniveau dat bijdraagt aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid.....	32
5 Kwaliteitsbeleid.....	35
5.1 Uitgangspunten en doelstellingen kwaliteitszorg Lucas Onderwijs	35
5.1.1 Uitgangspunten voor het stelsel van kwaliteitszorg	35
5.1.2 Doelstelling kwaliteitsbeleid	35
5.1.3 Doelen kwaliteitsbeleid de Bras	35
5.2 Het bewaken van de kwaliteit die wordt gerealiseerd	36
5.3 Het verbeteren van de kwaliteit.....	39

5.4	Verantwoording afleggen over de gerealiseerd kwaliteit	40
5.5	Ondersteunende systemen voor kwaliteitszorg	40
6	Bijlage.....	42
6.1	Literatuurlijst	42
6.2	Overige bronnen.....	42
6.3	Documenten.....	42

1 Inleiding

1.1 Beknopte beschrijving van onze school

Voor u ligt het schoolplan 2019-2023 van Basisschool de Bras. Onze school maakt onderdeel uit van Lucas Onderwijs. We zijn sinds 2002 een school in de Haagse wijk Ypenburg, een vinexwijk in Den Haag. Er zitten ongeveer 340 kinderen op de Bras, waar we toekomstgericht onderwijs geven. Wij geven de kinderen de gelegenheid om zich te ontwikkelen tot mens en tot wereldburger. Hiervoor geven wij ze vaardigheden en kennis mee, waar ze in hun toekomst nog veel aan hebben. Kinderen mogen op de Bras hun eigen pad van ontwikkeling lopen, waar kinderen zoveel mogelijk werken vanuit hun intrinsieke motivatie, hun leergierigheid en nieuwsgierigheid. Door de krachtige pedagogische sfeer kunnen kinderen zich ontwikkelen tot sociaal sterke jonge mensen, die zichzelf goed kennen en hun talenten kunnen inzetten om anderen te kunnen en willen helpen en hulp kunnen vragen waar dat nodig is. Kinderen worden uitgedaagd om creatief te denken, buiten de gebaande paden, waarbij de aandacht ligt op het proces en niet alleen op het resultaat. We laten de talenten van de kinderen én de mentoren tot hun recht komen. Kinderen voelen de verantwoordelijkheid voor hun eigen onderwijs en leerpad, waarbij ze mogen rekenen op de begeleiding van een hecht, deskundig en betrokken team. Het gehele team kijkt kritisch naar het onderwijs dat we geven op de Bras. In ons onderwijs moeten kinderen tot hun recht kunnen komen en indien dit niet genoeg het geval is, zullen we niet twifelen om aanpassingen te doen ten behoeve van het kind. Na 17 jaar kunnen we zeggen, dat de visie van ons onderwijs zeer sterk staat en dat we hebben laten zien dat we de bovengenoemde vaardigheden meegeven aan de kinderen die onze school verlaten.

We werken met 12 familiegroepen. In deze familiegroepen is een sterke sociale cohesie, waar kinderen in zitten van verschillende leeftijden. Het zijn de groepen waarin, net als bij een familie thuis, samen wordt geleefd, samen wordt geleerd, samen wordt ontwikkeld, samen wordt gespeeld, samen plezier gemaakt wordt, soms verdriet is en voor elkaar gezorgd wordt.

We zijn trots op onze school!

1.2 Doelen van dit schoolbeleidsplan

Dit schoolplan geeft richting aan de ontwikkeling van onze school binnen de strategische koers van Lucas Onderwijs. Het is het belangrijkste schooldocument. We presenteren hiermee aan het bestuur van Lucas Onderwijs, aan de Onderwijsinspectie en aan iedereen die het leest, ons schoolbeleid voor de komende vier jaren.

Het plan dient tevens als verantwoordingsdocument voor de Inspectie van het Onderwijs, met een beschrijving van onze maatschappelijke opdracht (hoofdstuk 2), ons onderwijskundig beleid (hoofdstuk 3), ons personeelsbeleid dat bijdraagt aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid (hoofdstuk 4) en het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van ons onderwijs (hoofdstuk 5).

Het schoolplan is een beschrijving van onze dagelijkse schoolpraktijk. In deze praktijk staat het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen bovenaan. Het laat de keuzes zien, die wij maken. Het laat de ontwikkeling zien die de Bras afgelopen jaren heeft doorgemaakt en de logische nieuwe stappen en doelen die hieruit voortkomen.

Het schrijven van het schoolplan heeft ons geholpen om een goede lijn te krijgen in de strategische doelen voor de komende vier jaar. Het schrijven van dit schoolplan heeft ons geholpen om nogmaals met een kritische blik naar ons onderwijs te kijken. Hierdoor wordt mede gevoeld dat de Bras echt eigenaar is van dit schoolplan.

1.3 Wijze waarop dit schoolplan tot stand is gekomen

In het begin van het schooljaar 2018-2019 is een Leiderschapsteam Schoolplan in het leven geroepen. Hierin nemen de directeur, een regisseur en twee mentoren plaats. Dit Leiderschapsteam heeft zich als doel gesteld alle belangrijke partijen een rol te geven in het tot stand komen van dit schoolplan. Daarnaast was het doel om een schoolplan te schrijven dat gezamenlijkheid ademt en dat voor alle partijen herkenbaar was. Hiertoe is een aantal acties gepland die hieronder worden beschreven. Dit schoolplan is geschreven voor 2019 tot 2023. Voor het nieuwe schoolplan 2023 tot 2027 leggen we bij deze al de eerste ambitie vast: bij het volgende schoolplan willen we, passend bij de Bras, de kinderen betrekken.

Team

Er zijn vier teambijeenkomsten geweest. Iedere bijeenkomst had als onderwerp één van de vier hoofdonderwerpen van het schoolplan. Tijdens deze bijeenkomsten is gebrainstormd met elkaar, zodat uiteindelijk een lijst van belangrijke punten tot stand kwam, die een plaats moesten gaan krijgen in het nieuwe schoolplan. Tijdens het schrijven en bij de definitieve versie is extra gecheckt of deze aandachtspunten verwerkt zijn in het schoolplan.

Ouders

Ouders hebben vanzelfsprekend een belangrijke rol gespeeld. Er is een avond georganiseerd vanuit het Leiderschapsteam Ouderbetrokkenheid. Tijdens deze avond zijn de aanwezige ouders in kleinere groepen uiteengegaan en hebben alle groepen gesproken en gebrainstormd over de vier hoofdonderwerpen. Ook van deze aandachtspunten is bij het schrijven en bij de definitieve versie extra gecheckt of deze verwerkt zijn in het schoolplan.

De MR heeft ook een belangrijke rol gespeeld. Tijdens een extra ingeplande vergadering is de conceptversie van het schoolplan besproken. Aandachtspunten zijn toen genoteerd en verwerkt in de definitieve versie. Er zal uiteindelijk aan de MR instemming gevraagd worden.

Intern Begeleiders

De twee Interne Begeleiders hebben natuurlijk ook een rol gespeeld bij het tot stand komen van dit schoolplan. Gezamenlijk is gesproken en geschreven aan de onderdelen die betrekking hadden op de zorg op de Bras en de kwaliteit van ons onderwijs.

Bestuur

Vanuit het bestuur hebben twee medewerkers meegelezen met ons schoolplan. Er is kritisch gekeken naar de inhoud van het schoolplan. Daarnaast is gecheckt of alle wettelijk verplichte onderdelen in het definitieve schoolplan zijn opgenomen. Uiteindelijk hopen we dat ook het bestuur onze school herkent in dit schoolplan en het goedkeuring kan geven.

2 Maatschappelijke opdracht van onze school

2.1 Waar staan we voor

2.1.1 Missie van Lucas Onderwijs

De Bras is één van de basisscholen van Lucas Onderwijs. De missie van Lucas Onderwijs is de volgende: Lucas Onderwijs stelt zijn scholen in staat en stimuleert hen het best denkbare onderwijs te bieden, opdat iedere leerling zich kan ontwikkelen tot een zelfbewuste, verantwoordelijke en kansrijke burger. Lucas Onderwijs wil dat vormgeven door samen te werken:

- vanuit waarden, in oorsprong ontleend aan de traditie van de christelijke geloofsgemeenschap;
- aan aantrekkelijk onderwijs dat zich onderscheidt door ontwikkeling, aandacht voor kwaliteit, goede zorg voor de medewerkers en solidariteit met kansarmen;
- in actief partnerschap met de maatschappelijke omgeving;
- met ruimte voor diversiteit van de scholen.

Strategische koersbepaling

De bandbreedte van onze koers voor de komende jaren is in 2017 uitgezet. Vertegenwoordigers van personeel, ouders en leerlingen hebben samen met de schooldirecties en het bestuur vijf hoofdthema's benoemd. Dit zijn de thema's die het hart van ons onderwijs raken en die we in de komende jaren gaan oppakken, startend vanuit de eigenheid van elke school. De thema's zijn: Doorlopende leerlijnen PO-VO en Kind Centrum, Toekomstgericht onderwijs, Passend onderwijs, Toekomstgericht personeelsbeleid en besturingsfilosofie (Lucasonderwijs, z.d.)

2.1.2 Missie van onze school

De Bras is een school waar het kind volop in de gelegenheid wordt gesteld om een antwoord te vinden op de vraag 'Wie ben ik?'. We bieden het kind zo veel mogelijk de mogelijkheid om daarin een eigen weg te bewandelen. We zijn daarmee een school waarin de persoonsvorming en het geluk van het kind centraal staat. Persoonsvorming is niet het vormen van een persoon naar een bepaald beeld of ideaal, maar de vorming tot het persoon die je wilt zijn (Biesta, 2018).

De Bras is een plek waar kinderen zich kunnen verwonderen en onderzoek kunnen doen naar de wereld om hen heen. Door dit onderzoek kan het kind grip krijgen op de wereld. Leren krijgt hiermee een diepere betekenis. Kinderen leren op de Bras vanuit activiteiten die betekenis hebben. Door de kinderen (mede)verantwoordelijkheid te geven over hun eigen leerproces, wordt hun ontwikkeling van henzelf. Kinderen leren zichzelf goed kennen, gaan op zoek naar hun eigen passie, hun doorzettingsvermogen en hun ontwikkelpunten. Hierdoor krijgen zij vaardigheden en zelfkennis mee, waardoor zij een belangrijke rol kunnen spelen in hun eigen leven en in de (school)omgeving waarin zij leven. De kinderen worden uitgedaagd om creatief te denken en te leren. De nieuwsgierigheid en creativiteit die kinderen van nature hebben, worden op onze school gevoed en kinderen krijgen de ruimte om vanuit deze nieuwsgierigheid te ontdekken en te leren.

De opdracht die wij onszelf geven en die de ouders mogen verwachten van ons, is om kinderen vaardigheden en kennis te geven waarmee ze zich kunnen ontwikkelen tot een burger in de maatschappij van de toekomst. Door veel samen te werken en te communiceren kunnen kinderen zich ontwikkelen tot sociaal sterke en empathische mensen, die open staan voor anderen in hun wereld, ongeacht leeftijd, gender, andere standpunten of religie. Hierdoor kunnen kinderen nu en in de toekomst met een open blik de wereld in kijken.

2.2 Terugblik: wat hebben we in de afgelopen periode bereikt

2.2.1 Schoolontwikkeling 2015-2019

In het vorige schoolplan 2015-2019 zijn een aantal heldere onderwerpen terug te vinden waar in deze jaren op toegespitst is op De Bras. In zes beleidsterreinen uitgesplitst waren dit;

- Onderwijskundig en pedagogisch beleid
- Personeelsbeleid
- Financieel beleid
- Beleid gericht op huisvesting
- Relatieve beleid
- Kwaliteitsbeleid

Onderwijskundig en pedagogisch beleid

Het kindvolgsysteem Looqin heeft een meer solide basis verworven in het dagelijks handelen. Het online systeem Bordfolio.nl, waarin het leerproces van de kinderen wordt vastgelegd, wordt intensief gebruikt en in samenspraak met de makers van het programma stap voor stap verder gevormd tot maatwerk voor onze werkomgeving. Er is verbinding gemaakt tussen Looqin en Bordfolio, zodat een solide procesgericht kindvolgsysteem op de Bras aanwezig is.

De methodiek van Kansrijke Taal is verwelkomd binnen de school. Deze methodiek is geïmplementeerd en verder uitgewerkt, passend bij de visie van de Bras.

Kwaliteitsbeleid

Gedurende 2017 is door diverse mensen intensief gewerkt aan een interne en externe audit. Hierdoor is duidelijk geworden wat al goed gaat, wat beter kán en wat anders móét. Dit alles is beschreven in de brochure “De Bras in beeld” (Bos, 2017). We hebben hiermee een kwalitatief goed overzicht in handen, waarmee we de aansluitende jaren kunnen werken aan de aandachtspunten die uit dit onderzoek zijn gekomen. We hebben aan het begin van de afgelopen schoolplanperiode onderzoek gedaan naar de beschikbare eindtoetsen op de huidige markt en gekozen om de digitale en adaptieve toets Route8 van A-Vision te gaan inzetten gedurende dit schoolplan. In het laatste jaar van de afgelopen schoolplanperiode hebben we, na gedegen onderzoek, de conclusie getrokken dat de adaptieve eindtoets van DIA wellicht beter bij ons past.

Door de in de jaarkalender opgenomen evaluatie momenten van groepsprocessen, werkplannen, kindbesprekingen en studiedagen is de kwaliteit van ons onderwijs continu geëvalueerd. Het team van de Bras heeft wederom zeer hard gewerkt om adaptief en passend onderwijs te bieden, in combinatie met een ervaringsgerichte didactiek. We stellen ons vaak de vraag: sluit dit werkelijk aan bij het kind en zien wij welbevinden en betrokkenheid?

Personeelsbeleid

In de afgelopen schoolplanperiode is het eigenaarschap van de teamleden op de Bras echt geborgd. Het meedenken met het beleid van de school, het zelf maken van de formatie en de groepsindeling, het taakbeleid en het werken met eigen clusterbudgetten is niet meer weg te denken op de Bras. Qua deskundigheidsbevordering is door diverse teamleden EGO(Ervaringsgericht Onderwijs)-scholing gevolgd. Ook is intensief scholing gevolgd op het gebied van ontwerpend en onderzoekend leren en de leerlingenzorg op de Bras. Veel collega's hebben gebruik gemaakt van mogelijkheden tot deskundigheidsbevordering middels scholing. Ook is een onderzoek positief afgerond om met elkaar een leiderschapsteam op te zetten. Dit leiderschapsteam is afgelopen schooljaar van de grond gekomen.

Relationeel beleid

De communicatie met ouders heeft een eigentijdse dimensie gekregen door het realiseren van een vernieuwde website en een schoolapp. De website wordt bijgehouden en regelmatig worden onderdelen vernieuwd. De app is nog steeds in ontwikkeling. Het is ons belangrijkste communicatiemiddel naar de ouders. Daarom vinden we het belangrijk dat de app zo goed mogelijk

werkt. Er is regelmatig contact met de makers van de app om aandachtspunten te verbeteren. Vanaf augustus 2017 werken we met een leiderschapsteam ouderbetrokkenheid. Het doel van dit leiderschapsteam is de driehoek ouder-kind-school verstevigen. Er werkt een groep ouders samen met het leiderschapsteam ouderbetrokkenheid als extra klankbord bij bepaalde onderwerpen. In de periode van het voorgaande schoolplan is een klein oudertevredenheidsonderzoek uitgevoerd die specifiek betrekking had op de portfoliogesprekken. De Bras heeft zich goed laten zien aan de buitenwereld door medewerking aan de rapportage OnsOnderwijs2032 (Platform Onderwijs2032, 2016) en intensieve deelname aan de Coalitie (een denktank van HetKind, uitgaande van het Nivoz).

Financieel beleid

Het doel met betrekking tot het financiële beleid van de school was afgelopen schoolplanperiode een jaarlijkse positieve begroting. Dit doel is bereikt. Daarnaast is het team gaan werken met clusterbudgetten. Dit betekent dat de clusters per vakgebied een jaarlijks budget hebben, waarvan zij eigenaar waren en de verantwoordelijkheid hebben dit gedurende een schooljaar bewust uit te geven aan leermiddelen, additionele middelen, materialen etc. Dit is afgelopen periode heel succesvol geweest.

Huisvestingsbeleid

In de afgelopen schoolplanperiode is onderzoek gedaan naar een interne verbouwing, waardoor op de vide meer leerruimte ontstaat. De reden hiervan was o.a. dat we sneller de dependance konden gaan afstoten. Bij het aanstellen van de nieuwe directeur zijn deze plannen uitgesteld. In het schooljaar 2019-2020 zullen deze plannen opnieuw bekeken worden.

2.2.2 Stand van zaken

Interne en externe audit

In juni 2017 heeft Basisschool De Bras een brochure uitgebracht met als titel "De Bras in beeld – jezelf zijn met glans" (Bos, 2017). De brochure geeft een overzicht van de bevindingen van een zelfevaluatie en een audit met 18 externe auditoren, zoals deze binnen de organisatie is gehouden.

In de brochure is een analyse opgenomen van onze sterke- en aandachtspunten. Hieronder staat een samenvatting van brochure:

Wat gaat er goed?

- Een school als De Bras kent een vanzelfsprekende dynamiek van verandering. Zodra een evenwicht lijkt bereikt, wordt gezocht naar een logische opvolging.
- Het verantwoordelijkheidsgevoel voor de gehele organisatie van de school, is groot en wordt breed gedragen binnen het team.
- Werken vanuit een gezamenlijke visie die ook wetenschappelijke onderbouwing kent.
- Het staan in de belangstelling binnen de onderwijswereld en binnen de media.

Wat beter kán en opgepakt is vanaf het schooljaar 2017-2018.

- Extra aandacht voor het werken met de instrumenten Bordfolio en Looqin door mentoren.
- Meer eigenaarschap van kinderen in het hanteren van Bordfolio.
- Het werken vanuit ideologische uitgangspunten en een pedagogische praktijk vraagt om voortdurende actualisering van kennis en het aanscherpen van inzichten.
- De relatie met de MR en het bestuur op het gebied van communicatie en samenwerking een nieuwe dimensie geven.
- Het organiseren van een rijke en uitdagende, maar ook overzichtelijke leeromgeving om op deze manier aan te blijven sluiten bij de verwondering van kinderen.
- De zorg om materialen en leermiddelen vergroten bij zowel kinderen als collega's.

Wat anders moet! En opgepakt is vanaf het schooljaar 2017-2018.

- Gedeelde verantwoordelijkheid door het management en het team.
- Verlagen van de werkdruk zodat het motto “Heel&Happy” onverkort voor iedereen dezelfde zeggingskracht en werkpraktijk oplevert.
- Het maken van een verdiepingsslag in de gesprekkencyclus en het opzetten van een digitaal lerarenportfolio.
- De hoeveelheid sturing door mentoren in het leerproces van de kinderen is tegenover onze ambitie van betekenisvol en zingevend leren niet in overeenstemming te brengen met de uitgangspunten van adaptief en ervaringsgericht leren.

SWOT-analyse

Om de huidige stand van Basisschool De Bras duidelijk in beeld te krijgen, is besloten om een SWOT-analyse te vormen. SWOT staat voor Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats. Deze elementen kunnen systematisch geanalyseerd worden om toekomstmogelijkheden inzichtelijk te maken en kansrijke doelen te stellen voor onze school.

Strengths <ul style="list-style-type: none">- Het team van De Bras draagt gezamenlijk het onderwijs wat wij dagelijks bieden. Eigenaarschap is hiervoor een voorwaarde en mede door dit eigenaarschap blijven wij continu in ontwikkeling om onze positie te versterken.- Eigenaarschap van alle teamleden in het vormen van het beleid en het onderwijs op de Bras.- Passend onderwijs is door de wijze waarop wij ons onderwijs organiseren goed uitvoerbaar.- De pedagogische sfeer op de Bras is zeer goed.- Ons onderwijs geeft de kinderen vaardigheden mee, die ze nodig hebben in de hedendaagse en toekomstige maatschappij.	Weaknesses <ul style="list-style-type: none">- Door de vraag “past iets binnen de visie die wij met elkaar uitdragen” ontstaat de situatie dat het team van De Bras continu zoekende is naar een overtreffende trap. Een aandachtspunt is het borgen van wat er al is en het hierop voortbouwen.
Opportunities <ul style="list-style-type: none">- Doorgaande leerlijnen nog verder bestendigen door tussen Brasland en Braswereld een Braseuropa in de organisatie op te nemen.- Doorgaande leerlijnen verder exploreren met voorschoolse instanties en het voortgezet onderwijs.	Threats <ul style="list-style-type: none">- De werkdruk blijft hoog. Dit ondanks de inzet van de gelden omtrent werkdrukverlaging.- Er is een spanningsveld tussen de kaders die passen bij het basisonderwijs zoals het decennia vormgegeven is en ons onderwijs.- Door ons onderwijs kunnen wij veel binnen Passend Onderwijs. Door de zijinstroom van kinderen die vastlopen in het reguliere onderwijssysteem moeten we alert zijn om geen school tussen SBO en BO te worden.- De grenzen van ons passende onderwijs worden steeds verlegd. De vraag of dit

	ten goede blijft komen aan de betrokkenheid en het welbevinden van onze zorgleerlingen en het team, moet regelmatig gesteld worden.
--	---

In 2017-2018 is een nieuwe directeur begonnen op De Bras. We hebben een start gemaakt met het leiderschapsteam. De directeur wordt bijgestaan door een leiderschapsteam dat bestaat uit meerdere teamleden die vanuit hun talenten, expertise en ambities een bijdrage willen leveren aan het onderwijskundige en organisatorische beleid van de Bras.

Er blijft ruimte om binnen of buiten de school verder te werken aan deskundigheidsbevordering. Gezamenlijk hebben we weloverwogen keuzes gemaakt om de gelden die beschikbaar worden gesteld voor de werkdrukverlaging, optimaal in te zetten.

Er is nader onderzocht hoe wij meer verdieping kunnen geven aan de autonomie van de kinderen. Dit blijft een continu proces. Gezamenlijk is de conclusie getrokken dat de verbinding tussen Brasland en Braswereld scherper in het vizier moet komen te staan ten behoeve van de doorgaande lijn.

We hebben intern kritisch met elkaar gekeken naar de onderwerpen die beschreven staan in de brochure die is opgesteld naar aanleiding van de audit in het vorige schooljaar. De eerste zichtbare en voelbare verbeteringen zijn inmiddels doorgevoerd.

Met elkaar zijn we veelal op zoek geweest naar de onderlinge dialoog. Ook het begrip "ouderbetrokkenheid" is onderzocht en nieuw leven in geblazen. De driehoek ouder-kind-school wordt weer krachtiger. Tevens zijn er klankgroep-bijeenkomsten geweest om ouders nader te betrekken bij de ontwikkeling van ons concept.

Vanaf 2017-2018 worden positieve stappen gezet om de verbinding met de buitenwereld weer nader op te zoeken en verder uit te werken. In samenwerking met Onderwijs Maak Je Samen en Tweemonds hebben we weer goede stappen kunnen zetten in het kijken naar kinderen en het vastleggen van hun ontwikkeling. Looqin wordt steeds meer hét instrument voor de verantwoording van ons onderwijs. Door het leiderschapsteam ICT is een plan voor de aanschaf van nieuwe tablets en de bekostiging hiervan geschreven, met medewerking van de MR en ouders uit de ouder-participatie-groep.

Het jaarplan van 2018-2019 is nog volop draaiende op het moment dat dit schoolplan geschreven wordt.

- Zo hebben we gekozen om de verbinding tussen Brasland en Braswereld sterker te ontwikkelen.
- We maken een verdiepingsslag ten aanzien van het werken op de werkvloeren in BW waardoor we kinderen meer de regie terug kunnen geven over hun eigen ontwikkeling en onderwijs.
- Het herzien van de wijze van verslaglegging van de ontwikkeling, waarin kinderen in toenemende mate de regie krijgen, krijgt meer aandacht: 'Schoolverlaters schrijven een deel van hun bordfolioverslag, kinderen van rood (in de leeftijd van leerjaar 7 en in leerjaar 7) maken een lapbook over hun ontwikkeling'.
- De methodiek van Kansrijke Taal stopt met ingang van dit schooljaar. Met elkaar onderzoeken we aan welke kapstok wij ons taalonderwijs kunnen gaan vastmaken.
- Het leiderschapsteam wordt een vast onderdeel van het management van de Bras.
- De verbinding met ouders wordt nader opgezocht en via verschillende routes verstevigd.
- Gezamenlijk willen we het eigenaarschap van iedere collega blijven optimaliseren.
- We krijgen te maken met een grote implementatie van nieuwe devices, bekostigd door investeringen vanuit De Bras en door de ingevoerde jaarlijkse ICT-bijdrage.
- Deskundigheid blijven bevorderen in de systemen van Bordolio.nl en het kindvolgsysteem Looqin blijft van groot belang voor onze school.
- We starten een onderzoek naar de mate waarop de huidige eindtoets Route8 past bij ons beeld van de kinderen die onze school na 8 jaar verlaten.

2.3 Vooruitblik: wat komt er op ons af

2.3.1 Ontwikkelingen binnen de school

Ons onderwijs

De Bras is een school die, in de zeventien jaar die zij bestaat, volwassen is geworden. In de afgelopen jaren hebben we een stevig fundament gebouwd voor onze visie op onderwijs. De kinderen die na jaren op de Bras onze school verlaten, zijn klaar voor een nieuwe stap in hun leven. Ze hebben de gelegenheid gekregen om zich te ontwikkelen tot het mens dat ze nu zijn, met vaardigheden die ze de rest van hun leven kunnen gebruiken. Toch merken wij dat ons procesgerichte onderwijs, waar kinderen en hun welbevinden en betrokkenheid echt centraal staan, regelmatig onder druk komt te staan door ontwikkelingen in de politiek en de maatschappij. Het meest recente voorbeeld hiervan is de eindtoets die we ieder jaar afnemen. Afgelopen drie jaar is gebleken dat er een groot verschil zit tussen onze adviezen voor de schoolverlaters en de eindtoets die de schoolverlaters maken in hun laatste jaar van de Bras. Na gedegen onderzoek blijkt dat onze adviezen zeer valide en betrouwbaar zijn. Deze adviezen geven ook het beeld van de uitstroom van onze kinderen, zoals men van ons mag verwachten. De resultaten van de eindtoets sluiten daar niet bij aan. De eindtoets van 2018 is geanalyseerd en vanuit deze resultaten, zijn aanpassingen gedaan in de voorbereiding van de eindtoets van 2019. De eindtoets van 2019 wordt op het moment van het schrijven van dit schoolplan zeer uitgebreid geanalyseerd, zodat met deze bevindingen een nieuw plan geschreven kan worden ter voorbereiding van de eindtoets van 2020. Naast de vraag die wij onszelf stellen: "Waarom is dit zo? Wat kunnen we verbeteren?", zou de inspectie en het bestuur kunnen gaan twifelen over de resultaten die wij behalen met ons onderwijs. De uitdaging die voor ons ligt, is in gesprek te gaan met alle partijen en gezamenlijk en vanuit vertrouwen naar dit vraagstuk te gaan kijken. We streven ernaar dat de Bras, die een voorbeeldschool was voor het project Onderwijs 2032 van de PO-raad (Platform Onderwijs2032, 2016), de resultaten van het toekomstgerichte onderwijs dat gegeven wordt, ook op een toekomstgerichte manier mag verantwoorden. We willen ons onderwijs én onze resultaten buiten de eindtoets, wetenschappelijk laten onderzoeken.

Currucilum.nu

Er wordt de laatste hand gelegd aan het nieuwe curriculum. 125 leraren, 18 schoolleiders en ruim 80 ontwikkelscholen buigen zich over de vraag wat kinderen in het primair en voortgezet onderwijs moeten kennen en kunnen. Voor 9 leergebieden: Digitale geletterdheid, Engels/moderne vreemde talen, Nederlands, Rekenen/wiskunde, Burgerschap, Bewegen & Sport, Kunst & Cultuur, Mens & Natuur en Mens & Maatschappij. Met de opbrengst van dit traject zullen kerndoelen en eindtermen worden geactualiseerd. Wij kijken uit naar het uiteindelijke nieuwe curriculum. We zullen kritisch zijn en onze eigen keuzes maken, passend binnen de visie van ons onderwijs. Zal de ontwikkeling van het kind tot mens en wereldburger écht centraal komen te staan? Zal ernaast een vernieuwd curriculum ook naar een nieuwe manier van het meten van de eindopbrengsten gekeken gaan worden?

Zij-instroom

Door onze visie op onderwijs en onze organisatie die stevig staat, zijn we momenteel aantrekkelijk voor de ouders van zogenaamde zij-instromers. Regelmatig komt het voor, dat we benaderd worden door derden wanneer het gaat om kinderen die vast zijn gelopen in het regulier onderwijs. Men hoopt dat ons onderwijsconcept beter aansluit bij de behoefte van het betreffende kind. Het gevaar hiervan is dat we een onevenredig groot aantal zorgleerlingen op onze school binnen kunnen krijgen. We zullen heel kritisch blijven kijken of het welbevinden en de betrokkenheid van de nieuwe leerling, de huidige leerlingen én het team niet onder druk komt te staan. Er is beleid gemaakt op de procedure voor zij-instromers met als doel dat een kind gelukkig kan worden op de Bras en daardoor tot ontwikkeling komt. Dat het welbevinden en de betrokkenheid van het kind kan groeien door het onderwijs dat wij geven. Als er twijfel is over het welbevinden van het kind op de Bras, geven wij een negatief advies voor de overstap naar onze school. Daarnaast doen wij bij iedere aanvraag voor zij-instroom onderzoek of de

eventueel gevraagde zorg, haalbaar is binnen onze organisatie, binnen het team en binnen de groep kinderen die op dat moment al op De Bras zitten.

Schooltijden

De Bras hanteert sinds de start van de school dezelfde schooltijden. Alle kinderen gaan op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30 uur tot 12.00 uur naar school en van 13.00 uur tot 15.00 uur naar school. Op woensdag gaan de jongste kinderen in de eerste drie Brasjaren op woensdag van 8.30 uur tot 11.30 uur naar school en de oudere kinderen in de laatste vijf Brasjaren van 8.30 uur tot 12.15 uur. We hebben op de langere dagen een pauze van een uur. Tijdens deze pauze gaan de kinderen naar huis of blijven over op school. M.i.v. het schooljaar 2019-2020 zal, in samenwerking met de MR, een onderzoek gestart gaan worden naar een continuooster. Op deze manier hopen wij aan de kinderen tegemoet kunnen komen, aangezien zij hebben aangegeven dat zij de knip in de dag niet altijd als prettig ervaren.

2.3.2 Ontwikkelingen in de omgeving van de school

Basisschool de Bras staat sinds augustus 2002 in de Vinexwijk Ypenburg. Vanaf 1997 werd deze wijk ontwikkeld als achtste stadsdeel van Den Haag. Het is een wijk die verandert door diverse maatschappelijke, sociale en economische ontwikkelingen. Dit geldt ook voor de bewoners en dus de kinderen van de wijk. Tijdens overleg met directeurs van alle Ypenburgse scholen is geconstateerd dat de populatie op de scholen verandert, zo ook die van de Bras. Kinderen groeien op in een andere maatschappij dan 17 jaar geleden. Dit stelt ons voor een nieuwe uitdaging, die invloed kan hebben op de organisatie van ons onderwijs.

Er is op onze school weinig sprake van kinderen die een taalachterstand hebben. Er heeft zich binnen de wijk een ontwikkeling ingezet, die ervoor zorgt dat we sinds anderhalf jaar meer tweetalige kinderen op school krijgen en zeer incidenteel kinderen die geen Nederlands spreken. Als deze trend zich voortzet, vraagt die van ons om hier beleid op te maken. We houden deze trend goed in de gaten. Doordat meer tweetalige kinderen naar onze school komen, hebben wij ook regelmatig gesprekken met ouders die de Nederlandse taal niet beheersen. In gesprekken zijn wij bereid om, waar mogelijk, het gesprek in het Engels te voeren. Mails worden in het algemeen in het Nederlands geschreven.

Ons onderwijs is altijd dynamisch geweest, het is een constant proces van kritisch kijken naar de onderwijskundige en sociaal emotionele behoeftes van onze kinderen. Indien nodig zullen we de organisatie van het onderwijs dat wij geven, veranderen. Dit geldt niet voor de visie op onderwijs die we hebben.

Sinds 2018 heeft de Bras de banden en de samenwerking met de maatschappij om de school heen, weer aangehaald. We hebben een nieuwe input gegeven in de samenwerking met één van de organisaties voor kinderopvang in de buurt, Triodus. Er vindt op regelmatige basis uitwisseling plaats van kinderen van onze school, die daar bijvoorbeeld gaan voorlezen of poppenkast gaan spelen en de peuters die bij ons op bezoek komen. Er wordt samengewerkt aan evenementen die de buurtvereniging 'de Bras' organiseert. Tijdens projecten op de Bras, wordt regelmatig samengewerkt met maatschappelijke instellingen om ons heen, zoals Ipse (instelling voor mensen met een verstandelijke beperking), ouderenzorg, de parochie, de wijkagent etc. Van beide kanten wordt toenadering gezocht, er vindt overleg plaats en er worden activiteiten georganiseerd.

2.4 Wat willen we in de komende periode bereiken

2.4.1 Ambities en strategische beleidsdoelen van Lucas Onderwijs

In 2017 is in dialoog met alle geledingen binnen en rond Lucas Onderwijs een koers uitgezet waarin elke Lucaschool zich kan herkennen. Een duidelijke bandbreedte met alle ruimte voor eigen

verantwoordelijkheid. De invulling van die bandbreedte gaan we per school terugzien in het schoolplan voor de jaren 2019 – 2022.

We gaan werken aan vijf hoofdthema's die het hart van ons onderwijs raken.

1. Doorlopende lijnen van PO-VO & IKC;
 - Elke school vindt een passende samenwerkingsvorm om doorgaande lijnen te borgen.
2. Toekomstgericht onderwijs;
 - In 2022 werken leerlingen in wisselende samenstelling aan persoonlijke doelen in nauwe samenwerking met hun leraren/coaches; indien nodig worden de primaire en secundaire processen daarop aangepast.
 - In 2022 zijn al onze leerlingen in staat om zich te ontwikkelen tot wereldburgers, als kritische leden van een internationale samenleving die samen met anderen tot creatieve oplossingen kunnen komen voor een diversiteit aan problemen.
3. Passend Onderwijs;
 - Onderwijs op maat, passend bij de leerling. Daartoe hebben we verbeterd a. de doorontwikkeling van groeps- en methode-doorbrekend werken, b. leerlijnen op maat, c. doorstroommogelijkheden binnen het VO, en we blijven daaraan werken.
4. Toekomstgericht Personeelsbeleid
 - We professionaliseren continue en dragen zorg voor de duurzame inzetbaarheid van medewerkers
5. (Be)sturingsfilosofie.
 - In dialoog komen we tot een zienswijze op sturing in verbinding met de kernwaarden van Lucas Onderwijs
 - De sturingsfilosofie uit zich in taal over de wijze (houding/gedrag) waarop alle verantwoordingsniveaus in de organisatie sturen. Elke verantwoordelijkheid laag kan concreet aangeven hoe uiting aan de sturing wordt gegeven.

2.4.2 De ambities en strategische beleidsdoelen van onze school

Onze school maakt deel uit van Lucas Onderwijs. De ambities en strategische doelstellingen van Lucas Onderwijs vormen de context en de kaders voor onze schoolontwikkeling. De Bras zal daar de komende vier jaar meer specifieke, ambitieuze doelen hebben, die passen bij ons onderwijs en onze resultaten.

Beleidsdoelen:

Doel	Wie
Een toekomstgerichte manier vinden om naar de resultaten van ons toekomstgerichte onderwijs te kijken	MT, bestuur, inspectie
Uitwerken en borgen van nieuwe organisatie van onze visie	Team
Zorg en daarbij passende gelden op eigen manier mogen inzetten	MT, bestuur, SPOOH
Uitwerken nieuwe afdeling PABO	MT, Leidse Hogeschool
Echte doorgaande lijnen PO-VO	MT, VO
Beslissing nemen in geen of wel overstappen naar een continuooster en het eventueel uitwerken hiervan.	Team, ouders
Implementeren nieuwe, passende rekenmethode	Team
Onderzoek doen naar nieuwe, passende taalmethodiek	Team

2.5 Onze voornemens voor de komende vier jaar

Er zijn grote ambities de komende vier jaar:

- Vanuit vertrouwen en ontspanning kinderen de gelegenheid geven zich te ontwikkelen als mens en als wereldburger: kinderen passende en toekomstgerichte vaardigheden meegeven. Hierbij is het nodig wetenschappelijk onderzoek te laten doen naar de resultaten van ons onderwijs. Het uiteindelijke doel is een passende, toekomstgerichte manier te vinden om de resultaten van toekomstgericht onderwijs te evalueren en 'te meten'. Dit alles in samenwerking met ons bestuur en de Inspectie van het Onderwijs.

- Een organisatieverandering invoeren ten behoeve van:
 - * meer vloeiende en doorgaande leerlijnen
 - * een betere balans tussen de ochtend waar de basisvaardigheden van taal en rekenen centraal staan en het aanbod van de middag, waar alle vakgebieden centraal staan
 - * de ontwikkeling van de eigen leervragen van kinderen
 - * het verdiepen van de pedagogisch-didactisch klimaat in de familiegroepen van Braseuropa en Braswereld.
 - * door de organisatieverandering zullen waarschijnlijk de familiegroepen in Brasland kleiner blijven aan het einde van het schooljaar. Dit versterkt het pedagogisch-didactisch klimaat in Brasland aan het einde van een schooljaar. Mocht door extra instroom van vierjarigen de groepen toch weer groter worden, dan zullen we andere organisatorische keuzes moeten maken.
- We versterken onze brede kijk op de ontwikkeling van kinderen en behouden de sterke pedagogische sfeer, sociale cohesie en het gevoel van veiligheid binnen onze school.
- Binnen onze mogelijkheden, aansluiten bij de zorg die kinderen op de Bras nodig hebben. We willen zo min mogelijk gehinderd worden door regels, bureaucratie en “oud denken” over hoe zorg rondom een kind georganiseerd zou moeten zijn. We willen onderzoeken of het mogelijk is, om het geld dat nodig is voor zorgleerlingen, direct de school binnen te halen is. Dit is een grote opdracht, maar het stelt ons in de toekomst in de gelegenheid expertise die al in school is direct in te zetten en, indien nodig, externe expertise sneller de school binnen te halen.
 - Een verreгаande samenwerking aangaan met de Leidse Hogeschool waarbij vorm wordt gegeven aan een nieuwe afdeling binnen de Pabo. Kennis, vaardigheden en attitudes die een leraar nu en in de toekomst nodig heeft zijn daarin de speerpunten.
 - Samenwerking aangaan met een school voor Voortgezet Onderwijs. Eén van de beleidsdoelen van Lucasonderwijs is doorlopende leerlijnen van PO naar VO borgen. Wij willen deze ambitie verder uitwerken, met het doel om kinderen die dit nodig hebben eerder gebruik te kunnen laten maken van de mogelijkheid van het VO te gaan en om kinderen die het nodig hebben om langere tijd op het basisonderwijs te zijn, die mogelijkheid te geven. Daarnaast zou deze samenwerking ook nieuwe kansen geven aan de professionals die werken op onze school en de school voor Voortgezet Onderwijs. Men krijgt meer inzicht in de leerlijnen, wat ten goede komt aan de doorgaande lijn van kinderen. Ook uitwisseling van mentoren en docenten is een mogelijkheid die we gaan onderzoeken. Deze uitwisseling zou nieuwe mogelijkheden kunnen bieden aan ambities, uitdagingen en eventueel aan het oplossen van personeelstekorten.

2.5.1 De speerpunten voor ontwikkeling in een tijdlijn

De speerpunten voor de komende vier jaar zijn ambitieus. Het team van de Bras kent de ambities en is zeer bereid om hieraan mee te werken. De planning voor de speerpunten ziet er als volgt uit:

Speerpunt	Wanneer	Evalueren en borgen
Uitwerken van onze organisatie in Brasland, Braseuropa en Braswereld	Heden – einde schooljaar 2019-2020	Schooljaar 2020-2021
Een toekomstgerichte manier vinden om naar de resultaten van ons toekomstgerichte onderwijs te kijken	Heden – begin 2020	Vanaf begin 2020
Zorg en daarbij passende gelden op eigen manier mogen inzetten	Begin 2020 – Begin 2021	Vanaf begin 2021
Uitwerken nieuwe afdeling PABO	Heden – einde schooljaar 2019- 2020	Schooljaar 2020-2021
Onderzoek naar de mogelijkheid van echte doorgaande lijnen PO-VO	Schooljaar 2020-2021	Schooljaar 2021-2022

3 Onderwijskundig beleid

3.1 Uitgangspunten en doelstellingen onderwijskundig beleid Lucas Onderwijs

3.1.1 Visie en uitgangspunten

Op de Bras bieden wij adaptief onderwijs (Luc Stevens in Nivoz, z.d.), dat, in combinatie met een ervaringsgerichte didactiek (Ferre Laevers in Nivoz, z.d.), passend onderwijs biedt. Immers, adaptief wil zeggen dat wij recht willen doen aan de talenten en de ontwikkeling van ieder kind. Ervaringsgericht wil zeggen, dat wij bij voortduring ons de vraag stellen hoe het onderwijs door kinderen ervaren wordt: sluit het ook werkelijk aan en zien we betrokkenheid en welbevinden bij alle kinderen? Met gebruikmaking van aspecten van het Ervaringsgerichte Onderwijs, wordt voor ons een onderwijsomgeving en schoolpraktijk mogelijk waarbinnen het adaptieve gedachtegoed optimaal toepassing kan krijgen.

Zowel Laevers als Stevens laten zien dat onderwijs fundamenteel een soms lastig of soms moeilijk proces is. Waarbij de ontwikkeling van het full potential van het kind als proces van vorming, niet losgemaakt mag worden, omdat onderwijs ook een fundamenteel werelds proces is, doordat 'wat op het spel staat, het bestaan van het kind in en met de wereld is. In de confrontatie tussen kind en wereld, veranderen beide' (Biesta in Evers & Kneyber, 2013, p. 93).

In het onderwijs aan de Bras staat dus een tweetal kernbegrippen centraal. Het eerste is betrokkenheid (Laevers & Heylen, 2013), het tweede is dialogische autonomie: jezelf kennen om onderlinge afhankelijkheid op waarde te schatten (Van den Berg, 2014).

Die twee begrippen zijn aan elkaar verbonden door vertrouwen. Vertrouwen in kinderen en als leerkracht in onszelf. Vertrouwen ook in de toekomst als het gaat om het bieden van uitzicht, waartoe het kind open moet staan in een pedagogische relatie. Het gaat ook om vertrouwen in de school, in de leerkrachten, de directie en de ouders. Dit schoolplan biedt de basis voor vertrouwen in elkaar, in de school en in de toerusting en persoonsvorming van onze kinderen, gericht op de toekomst.

Voor onze school betekent dit, dat we ons de komende jaren meer richten op het stimuleren van en verdieping aanbrengen in de zeven factoren die die betrokkenheid vergroten (Laevers & Heylen, 2013 en Looqin, z.d.):

1. Een positief groepsklimaat: We kunnen een positief klasklimaat beschouwen als een collectief hoog welbevinden dat drijft op opbouwende en respectvolle relaties en interacties. Het gaat dan om de relaties tussen kinderen en tussen de kinderen en de mentor. Om de betrokkenheid te verhogen, moet een ontspannen en gezellige sfeer in de groep aanwezig zijn.
2. Aanpassing aan de mogelijkheden van elk kind: Het juiste niveau. De gemiddelde leerling bestaat niet. Alle kinderen zijn uniek en verschillen van elkaar. Verschillen in leerprocessen en resultaten moeten gerespecteerd en gewaardeerd worden. Kinderen dagen de school uit om te differentiëren en om het aanbod aan te passen aan wat ze in hun mars hebben. Ze dagen de school uit om aan hun behoeften en mogelijkheden tegemoet te komen en niet omgekeerd.
3. Werkelijkheidsnabijheid: Werkelijkheidsnabijheid gaat over kinderen nieuwsgierig maken en verwonderd laten zijn. Het stimuleert het ongeremd durven verkennen van de wereld om zich heen en prikkelt de spontane interesse. Kinderen moeten dus meer met de werkelijkheid geconfronteerd worden. Als er een ingrediënt is die in de mix van een krachtige leeromgeving niet mag ontbreken, dan is het wel de werkelijkheid.
4. Activiteit: Het tegendeel van betrokkenheid is verveling, passiviteit en inactiviteit. Beweging is wat we zoeken! We zien de kinderen graag bezig, maar natuurlijk kan de 'activiteit' ook vanbinnen zitten. We zetten de kinderen aan het denken en lokken mentale activiteit uit; betrokkenheid dus.

5. Expressie: Elke betekenisvolle ervaring drijft een kind naar handelingen waarin die ervaring tot uitdrukking (expressie) wordt gebracht. Je ziet dit al vroeg bij jonge kinderen, onder meer in hun rollenspel. De kern van expressie is dat alles wat in ons bewustzijn opkomt en betekenisvol is, pas volkomen ervaren kan worden als we het extern uitdrukken. Expressie verduidelijkt en versterkt de ervaring. Niet elk kind gebruikt daarbij dezelfde manier om zich uit te drukken. Er zijn bijvoorbeeld steeds meer kinderen die de beeldtaal verkiezen boven de geschreven taal om uitdrukking te geven aan wat bij hen om expressie vraagt. Het is de rol van de leerkracht om verschillende vormen van expressie te helpen verkennen en zo hun voorkeurswijze te helpen ontdekken.
6. Samen leren: Leren gebeurt in interactie. Je hebt de confrontatie met anderen nodig om te worden wie je bent, om zelfkennis op te doen, om zelfvertrouwen te ontwikkelen en om te groeien. Anderen kunnen je motiveren en stimuleren. Het stimuleren van interactie zorgt ervoor dat kinderen met elkaar in gesprek gaan over de inhoud van het werk. Dat geeft sterke impulsen tot ontwikkeling op zowel cognitief vlak als op emotioneel vlak.
7. Ruimte voor leerlinginitiatief: Over het belang van ruimte voor initiatief valt niet te twisten. Voor betrokkenheid is een grote mate van participatie noodzakelijk. Het vereist dat kinderen keuzes kunnen maken en bijvoorbeeld een eigen leertraject meebepalen. Door ruimte te creëren voor een persoonlijke inbreng, komen reële en individuele belangstellingspunten aan het licht. Leerlinginitiatief is echter meer dan het geven van een keuze, het zorgt ervoor dat kinderen echt zelf inhoud aan hun leerproces kunnen geven.

Een kind dat betrokken is, is geconcentreerd en gemotiveerd bezig. Het vergt veel energie en zorgt voor voldoening. Kinderen worden betrokken als een activiteit aansluit bij hun drang om te verkennen en hun niveau. Als een kind betrokken is, is dat ook te merken aan zijn houding, mimiek en reactiesnelheid. Bij een hoge betrokkenheid zit het kind op de grens van zijn mogelijkheden.

Het welbevinden van kinderen is een voorwaarde om tot leren te komen. Het welbevinden groeit als de mentor tegemoetkomt aan de basisbehoeften van het kind: als hij zich veilig, geaccepteerd en gewaardeerd voelt. Welbevinden heeft ook te maken met het kind zelf, of hij een positief zelfbeeld heeft en hoe hij zijn gevoelens beleeft. Signalen van welbevinden zijn: spontaniteit, genieten, ontspannen zijn en zich open opstellen. Het is belangrijk dat kinderen zich goed voelen, want hoog welbevinden zorgt voor een goede emotionele ontwikkeling.

3.1.1. Strategische doelstellingen

De strategische doelstellingen voor de schoolplanperiode 2019-2023 sluiten aan bij de ontwikkeling van de Bras op dit moment en bij het huidige koersplan Lucas onderwijs. Deze doelstellingen zijn een logisch vervolg op de jaarplannen van afgelopen jaren en de audit die in 2017 is gedaan. De ontwikkeling van de Bras is een dynamisch proces. Het Teacher leadership waardoor de teamleden zich verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling van de organisatie van de Bras en het in stand houden van de visie, komt hier sterk in naar voren. De strategische doelstellingen worden gezamenlijk geformuleerd, uitgewerkt, geëvalueerd en verder ontwikkelt.

De Bras herkent zich in de ambities van Lucasonderwijs, die beschreven zijn in het Koersplan. Het koersplan van Lucasonderwijs kent vijf hoofdonderwerpen: doorlopende lijnen (1), toekomstgericht onderwijs (2), passend onderwijs (3), toekomstgericht personeelsbeleid (4) en (be)sturingsfilosofie (5). Daarnaast zijn strategische doelstellingen opgenomen die voortkomen uit veranderingen in onze schoolmaatschappelijke omgeving, aangegeven met *.

Doel	Ontwikkeling de Bras	Koersplan Lucasonderwijs
Verbinding BL-BE-BW verbeteren	x	3
Balans ochtend en middagprogramma verbeteren	x	3
Leerlinginitiatief verhogen	x	2, 3
Verdere implementatie Looqin en bordfolio	x	1
Verder professionaliseren van pedagogisch tact (teambreed, ook bij nieuwe collega's)	x	4
Continuurooster onderzoeken en eventueel doorvoeren	x	
Kinderen kennis laten maken met andere culturen *	x	2
Aansluiten bij de veranderende populatie*	x	1, 2
Verder implementeren leiderschapsteam de Bras	x	4, 5
Duurzaamheid in al zijn facetten uitdragen en uitvoeren. (kinderen, team, gebouw en omgeving)	x	2, 4

3.2 De organisatie van het onderwijsleerproces binnen de school

De Bras is een school die adaptief onderwijs biedt. Dat betekent dat we onderzoeken welke leervragen en welke ontwikkelingsbehoefte een kind heeft, om daar vervolgens zo goed mogelijk op in te spelen. We gaan ervan uit dat kinderen zich allemaal op een eigen manier ontwikkelen en dat het de taak van de school is daar het onderwijs op af te stemmen. We willen bij ieder kind eruit halen wat erin zit en recht doen aan diens eigen mogelijkheden.

Het geluk van het kind staat daarbij voorop. Sociaal emotionele vorming heeft mede daarom een belangrijke plaats op de Bras. Binnen de leef- en werkgemeenschap die onze school is, speelt het omgaan met normen en waarden een belangrijke rol. Dit biedt een veilige omgeving met door iedereen erkende regels en een respectvolle en op de ander gerichte manier van samenleven op school. We hanteren een beperkt aantal afspraken die in de behoefte voorzien om op een vriendelijke, integere en sociale wijze met elkaar in de school samen te leven. Waar kinderen moeite hebben met de vaardigheden die dit vereist, helpen wij door gesprekken, gerichte aandacht en het stellen van grenzen. Hiermee geven wij zo veel mogelijk veiligheid aan iedereen die aanwezig is op onze school.

In gevallen waar dat kinderen moeilijk valt, betrekken we ouders bij de aanpak en wordt een actieplan opgesteld. Het samenwerken met ouders in deze situaties vinden wij van groot belang, aangezien de kans van slagen van een dergelijk plan door deze samenwerking vele malen groter wordt. Het uitgangspunt van onze school is dat onze preventieve aanpak, onze bijzondere klassenorganisatie en het pedagogisch tact van mentoren bijdraagt aan een voor ieder veilige omgeving.

Ons onderwijs wordt gegeven in heterogeen samengestelde familiegroepen. Dat zijn groepen waarin kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar zitten, zoals thuis in een gezin dat ook het geval is. De ontwikkeling van de Bras zien we als een organisch proces. Met ingang van het schooljaar 2019-2020 zetten we de volgende stap in de organisatie van ons onderwijs, om onze visie verder te versterken. We werken in zowel horizontale, als verticale units. Een verticale unit bestaat uit één Braslandgroep, één

Braseuropagroep en een Braswereldgroep. Een horizontale unit bestaat uit alle Braslandgroepen, alle Braseuropagroepen of alle Braswereldgroepen.

We kennen op De Bras geen klassikale aanpak. We erkennen verschillen tussen kinderen en spelen daarop in. Voortdurend vragen we ons af hoe kinderen ons aanbod ervaren. Door observatie en door met kinderen te praten, krijgen we daar steeds beter vat op. Niet alleen wát het kind doet (het product) is voor ons belangrijk, maar zeker ook het proces. De manier waarop kan dus steeds verschillen: werken in een niveaugroep, deelnemen aan een project, individueel werk of samenwerken, open- en gesloten opdrachten. Zichtbare betrokkenheid en welbevinden bij een kind zijn voor ons het bewijs dat er werkelijk en diepgaand wordt geleerd en dat het kind zich ontwikkelt.

Ons onderwijs is niet in de eerste plaats gericht op reproduceerbare kennis. Uiteraard besteden we de nodige aandacht aan de basisvaardigheden, maar tegelijkertijd zien we een groot belang in het aanleren van denkvaardigheden die kinderen buiten de schoolse context breed kunnen inzetten. Naast samenwerkingsvaardigheden en technische vaardigheden, leren we kinderen ook complexe en complete taken uit te voeren. Deze vaardigheden vallen onder de 21e-eeuwse vaardigheden. Het aanleren van deze vaardigheden vindt plaats in een omgeving die veilig is en binnen een krachtige en uitdagende leeromgeving. Naast het gebruik van (directe) instructie vinden we het belangrijk dat de geleerde vaardigheden toegepast kunnen worden in diverse situaties. Veel aandacht is er in onze school ook voor actief burgerschap en eigen initiatief van kinderen. Op zichzelf zijn dit prachtige contexten voor de toepassing van de 21e-eeuwse vaardigheden. Onze school is daarom ook een open school die samenwerkt met sociaal maatschappelijke instellingen en sociale integratie als een van de kenmerken van de schoolorganisatie heeft gemaakt.

Brasland maakt van vakantie tot vakantie gebruik van thema's. Het eerste thema van het schooljaar is altijd gerelateerd aan de Kinderboekenweek. De rest van de thema's zijn zo breed mogelijk opgesteld; zoals 'Dat is fantastisch!' of 'Verwonder je!'. De thema's worden gezien als kapstok waar verschillende activiteiten aan opgehangen kunnen worden.

In Braseuropa en in Braswereld wordt geen gebruik gemaakt van thema's, maar daar staat per periode een groot project centraal. De projecten zijn steeds geschikt voor één specifieke groep kinderen, die op dat moment allemaal in dezelfde ontwikkelingsfase zitten en de projecten lopen op qua moeilijkheidsgraad en de vaardigheden die de kinderen nodig hebben. Samenwerken staat centraal in de projecten en een project wordt afgesloten met een presentatievorm. Op deze wijze werken we toe naar de Meesterproef die de kinderen als schoolverlater moeten doen. Zij laten daarin zien wat zij allemaal geleerd hebben tijdens hun schooljaren op basisschool de Bras. De meesterproef is hiermee één van de belangrijke graadmeters van de kwaliteit van ons onderwijs.

Tijdens de jaarlijkse kennismakingsavonden aan het begin van ieder schooljaar wordt de inhoud van de thema's en de projecten gedeeld. De ouders worden tijdens het werken aan een bepaald thema of aan een project op de hoogte gehouden via de app.

3.3 De inrichting van het onderwijsleerproces binnen de groep

Met ingang van het schooljaar 2019-2020, waarin we gaan werken met Brasland, Braseuropa en Braswereld, is er geen verschil meer in de wijze waarop we ons onderwijs georganiseerd hebben.

De familiegroepen zijn heterogeen ingericht. We werken gedurende de ochtend tijdens (grote of kleine) activiteiten en binnen de voorbereide leeromgeving aan motorische, taal- en/of rekenactiviteiten in hun eigen groep. Tijdens de ochtend zijn er instructiemomenten op verschillende niveaus voor de basisvaardigheden taal en rekenen.

In de middag kiezen alle kinderen van De Bras d.m.v. een digitaal planbord uit activiteiten en aanbod in de verschillende ruimtes binnen onze school. Het digitale planbord wordt gevuld met aanbod gestuurd door de mentoren, door ideeën van de kinderen en door de ruimte waar kinderen kunnen werken aan hun eigen ideeën. Het aanbod in het digitale planbord, wordt altijd getoetst aan de kerndoelen. De kinderen zien zo wat die middag allemaal te doen is. In het planbord kunnen de mentoren zien welke

kinderen zij mogen verwachten bij het voorbereide aanbod en krijgen zij inzicht in de aanbodkeuzes die de kinderen maken.

In onze school dragen de klassenruimten de namen van een vakgebied, deze worden in de volgende paragraaf toegelicht. Elke ruimte kent een eigen specifieke inrichting, afgestemd op leervragen en activiteiten. Kinderen kunnen er terecht om rond (eigen) gekozen thema's te werken of opdrachten te doen. Doordat we het kind als eigenaar zien van de eigen ontwikkeling en het eigen leren, is ons onderwijs veelzijdig, bindend en boeiend.

Ervaringsgericht onderwijzen biedt ons de vrijheid om veel voor kinderen mogelijk te maken en hen van binnenuit te motiveren. We schenken veel aandacht aan digitale en 21e-eeuwse vaardigheden.

Door het adaptieve en ervaringsgericht karakter van ons onderwijs doen we zoveel mogelijk recht aan de mogelijkheden van kinderen. We kennen op de Bras geen "blijven zitten", zoals op een school met een jaarklassensysteem. Als het voor het kind nuttig is om bepaalde leerstof nog een keer tot zich te nemen, bieden we deze mogelijkheid. Een kind heeft in principe acht Brasjaren. Er zijn echter kinderen die zich zodanig ontwikkelen dat zij eerder naar het VO kunnen gaan en dus zeven Brasjaren hebben. Het is voor kinderen ook mogelijk om, indien nodig, negen Brasjaren te hebben. Kinderen mogen op de Bras zichzelf zijn, waarbij hoog getalenteerde kinderen evenzeer tot hun grenzen kunnen gaan, als kinderen die meer tijd of bemoediging nodig hebben. Passend Onderwijs voor iedereen zien we als een belangrijke opdracht. Iedereen is welkom op de Bras. We beschouwen onze school als een open ontmoetingsschool van culturen, religie en verschillende mensbeelden.

Binnen onze school maken we gebruik van enkele methodes die in de volgende paragraaf expliciet benoemd worden. De genoemde methodes worden niet van kافت tot kافت gevolgd, maar worden ingezet als inspiratiebron in de voorbereiding van activiteiten die passend zijn bij de behoeften van kinderen. Op dit moment zijn we deze enkele methodes aan het heroverwegen en zijn we op zoek naar iets wat meer aansluit bij onze wensen.

3.4 De inhoud van ons onderwijs

Op De Bras zien we af van de traditionele vak- en vormingsgebieden, maar hebben we de inhoud van ons onderwijs ondergebracht in vijf clusters:

1. Science: natuur en duurzaamheid, wetenschap en techniek
2. Society: geografische, historische en sociaal maatschappelijke realiteit en wereldburgerschap.
3. Economics: rekenen en ondernemingszin
4. Arts: kunst en cultuur, waaronder taal, media en tijdgeest
5. Lifestyle: identiteit, geluk, gezondheid, vrije tijd en vitaliteit

Betrokkenheid en welbevinden dienen daarbij als de criteria voor kwaliteit en als maatstaf voor de individuele ontwikkeling van de kinderen. De inhoud van ons onderwijs dekt binnen deze clusters in ieder geval de kerndoelen van het primair onderwijs. De kerndoelen zijn samen met de referentieniveaus voor rekenen en taal, de belangrijkste landelijke leerplankaders in het primair onderwijs. De kerndoelen zijn opgesteld door het Ministerie van Onderwijs. Hieronder worden de clusters beschreven in samenhang met de kerndoelen.

Cluster Science

- De leerlingen weten met zorg om te gaan met het milieu. (kerndoel 39)
- De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leeromgeving. (kerndoel 40)
- De leerlingen leren over de bouw van planten en dieren en mensen en over de vorm en functies van hun onderdelen. (kerndoel 41)
- De leerlingen leren onderzoek doen aan materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, elektriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur. (kerndoel 42)

- De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik. (kerndoel 44)
- De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren. (kerndoel 45)

Op De Bras hebben we drie lokalen die speciaal zijn ingericht voor het aanbod binnen het cluster Science; Mens&Verwonder, Mens&Natuur en Mens&Expeditie. Kinderen werken daar met echte materialen en gereedschappen en ze leren ook om apparatuur te gebruiken. De activiteiten en de uitwerking van de eigen leervragen van kinderen bevinden zich in een breed spectrum van timmeren tot programmeren of van breinkrakers tot elektro-microscopisch onderzoeken. We gaan de uitdaging aan om zoveel mogelijk te realiseren door middel van Maakonderwijs. Daarbij werken we procesgericht, het eindresultaat is minder belangrijk dan het ontwerp- en maakproces. Het is een kwestie van proberen en de kinderen leren met vallen en opstaan. Binnen dit cluster speelt de maatschappelijke werkelijkheid een rol, maar ook de levende en fysieke schoolomgeving, zoals het groene schoolplein en de eigen schooltuin. We proberen samen te werken met het Wetenschapsknooppunt Delft en met Milieueducatie Den Haag waar dat mogelijk is.

Cluster Society

- De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatinrichting en de rol van de burger. (kerndoel 36)
- De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen en ze leren respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen van mensen. (kerndoel 38)
- De leerlingen leren hoe je weer en klimaat kunt beschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind. (kerndoel 43)
- De leerlingen leren dat de positie van de aarde ten opzichte van de zon, seizoenen en dag en nacht veroorzaakt. (kerndoel 46)
- De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in de omgevingen elders, in binnen en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid- Amerika. (kerndoel 47)
- Kinderen leren over de maatregelen die in Nederland genomen worden/werden om bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken. (kerndoel 48)
- De leerlingen leren over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergte en rivieren. (kerndoel 49)
- De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld. (kerndoel 50)
- De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling hanteren. (kerndoel 51)
- De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen en Holocaust; televisie en computer. (kerndoel 52)
- De leerlingen leren over de belangrijkste historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis. (kerndoel 53)

Op De Bras komen de activiteiten van dit cluster vooral tot hun recht in twee speciaal ingerichte ruimten. In Mens&Maatschappij staan niet alleen de tien tijdvakken van de Nederlandse geschiedenis centraal, maar komen ook maatschappelijke onderwerpen rondom burgerschap aan bod. In de ruimte Mens&Wereld wordt vooral aandacht besteed aan aardrijkskundige onderwerpen. Kinderen kunnen

hier ook met eigen leervragen aan de slag en ze kunnen op verschillende manieren werken aan hun topografische kennis. Ook in deze ruimten wordt zo veel mogelijk de koppeling met Maakonderwijs gemaakt doordat de opdrachten vindingrijkheid, creativiteit en verbeelding aanspreken.

Cluster Economics

- De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken. (kerndoel 23)
- De leerlingen leren praktische en formele rekenkundige problemen op te lossen en redeneringen helder weer te geven. (kerndoel 24)
- De leerlingen leren aanpakken bij het oplossen van rekenwiskunde problemen te onderbouwen en leren oplossingen te beoordelen. (kerndoel 25)
- De leerlingen leren structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en in praktische situaties mee te rekenen. (kerndoel 26)
- De leerlingen leren de basisbewerkingen met gehele getallen in elk geval tot 100 snel uit het hoofd uitvoeren, waarbij optellen en aftrekken tot twintig en de tafels van buiten gekend zijn. (kerndoel 27)
- De leerlingen leren schatten tellen en rekenen. (kerndoel 28)
- De leerlingen leren handig optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen. (kerndoel 29)
- De leerlingen leren schriftelijk optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen volgens meer of minder verkorte standaardprocedures. (kerndoel 30)
- De leerlingen leren de rekenmachine met inzicht te gebruiken. (kerndoel 31)
- De leerlingen leren eenvoudige meetkundige problemen op te lossen. (kerndoel 32)
- De leerlingen meten en leren te rekenen met eenheden en maten, zoals bij tijd, geld, lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud, snelheid en temperatuur. (kerndoel 33)

In de ochtend wordt tijdens de instructiemomenten aan deze kerndoelen. Hiervoor gebruiken we nu nog de methode Wizwijs (Zwijsen), maar we maken ook gebruik van uitdagend materiaal zoals Nieuwsrekenen (CED-Groep), Rekenrijger en Rekenpanda. De methode Wizwijs is één van de methodes die we in 2019-2020 zullen vervangen. We oriënteren ons op de methode Math. In Brasland rouleren daarnaast elke twee weken de Rekenkisten met de domeinen; meten & wegen, ruimtelijke oriëntatie, kleur & vorm, getalbegrip en tijd. Tevens wordt er systematisch, school breed en additioneel gewerkt met het web-based, gepersonaliseerde digitale programma Rekenuin.

Op De Bras staat het cluster Economics ook centraal in de lokalen Mens&Tellen en Mens&Getal. Tijdens het middagaanbod kunnen de kinderen in deze lokalen de basisvaardigheden uit de rekenles zich verder eigen maken. Ook worden activiteiten aangeboden om op een meer creatieve en speelse manier te werken aan rekenvaardigheden. Jaarlijks kunnen de kinderen tevens meedoen met de Wereldwijde WiskundeWedstrijd W4Kangoeroe.

Naast het aanbod zijn er ook twee grote ondernemerschapprojecten voor de kinderen die over drie en twee jaar de Bras verlaten. Dat zijn het project Vakantie-eiland en de Pop-Up store. De kinderen gaan in een groep aan de slag om een succesvol vakantie-eiland te ontwerpen en runnen hun eigen bedrijf. Zo ontdekken de kinderen de basisbeginselen van het bedrijfsleven en ondernemerschap en ontwikkelen zelfkennis. Het draait om creativiteit, innovatie en het nemen van risico's. Deze projecten dienen als voorbereiding op de Meesterproef. De eerdergenoemde vaardigheden krijgen ook een plek in de Meesterproef die alle schoolverlaters meten afleggen voordat ze naar het VO gaan.

Cluster Arts

- De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven. (kerndoel 1)
- De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren. (kerndoel 2)
- De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren. (kerndoel 3)

- De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen. (kerndoel 4)
- De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen. (kerndoel 5)
- De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school en studieteksten en andere instructieve teksten en bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale bronnen. (kerndoel 6)
- De leerlingen leren informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen in verschillende teksten. (kerndoel 7)
- De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Zij besteden daarbij aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur. (kerndoel 8)
- De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten. (kerndoel 9)
- De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te verwoorden, te herkennen, te gebruiken en te beoordelen. (kerndoel 10)
- De leerlingen leren een aantal taalkundige principes en regels. Zij kunnen in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde te onderscheiden. De leerlingen kennen
 - regels voor het spellen van werkwoorden;
 - regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden;
 - regels voor het gebruik van leestekens. (kerndoel 11)
- De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken. (kerndoel 12)
- De leerlingen leren informatie te verwerven uit eenvoudige gesproken en geschreven Engelse teksten. (kerndoel 13)
- De leerlingen leren in het Engels informatie te vragen of geven over eenvoudige onderwerpen en zij ontwikkelen een attitude waarbij ze zich durven uit te drukken in die taal. (kerndoel 14)
- De leerlingen leren de Engelse schrijfwijze van enkele eenvoudige woorden over alledaagse onderwerpen. (kerndoel 15)
- De leerlingen leren om woordbetekenissen en schrijfwijzen van Engelse woorden op te zoeken met behulp van het woordenboek. (kerndoel 16)
- De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en te communiceren. (kerndoel 54)
- De leerlingen leren op hun eigen werk en dat van anderen te reflecteren. (kerndoel 55)
- De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed. (kerndoel 56)

Net als bij het cluster Economics wordt in de ochtend al veel gewerkt aan de kerndoelen van het cluster Arts tijdens de instructiemomenten. Er wordt gebruikt gemaakt van de activiteiten van de methode Kansrijke Taal. De Stichting Kansrijke Taal gaat per 1 augustus 2019 offline. We kunnen dan wel gebruik blijven maken van alle activiteiten. De mentoren in Brasland gebruiken de daarbinnen genoemde 'taartpunten' als inspiratie en vertrekpunten voor alle dagelijks talig aanbod. De activiteiten worden ook in Braseuropa en Braswereld gebruikt, aangevuld met ander materiaal om met de kinderen aan alle domeinen van taal te werken. Voor begrijpend lezen gebruiken wij bijvoorbeeld de teksten van Nieuwsbegrip en Kidsweek. Bij spelling maken we alleen gebruik van de woordpakketten van Taaljournaal om een doorgaande lijn te waarborgen, de kinderen kunnen deze woorden op verschillende manieren inoefenen. In het schooljaar 2019-2020 zullen we onderzoek doen of we gebruik willen gaan maken van de taalmethode CODE26.

Voor schrijven gebruiken we de materialen uit Novoskript. Er zijn dus enkele methodes die gebruikt worden voor activiteiten, maar we volgen de methodes niet. De kinderen krijgen in een natuurlijke,

praktische en levendige context te maken met 'grammar and vocabulary' van het Engels en de daarbij behorende eenvoudige toepassingen. Daarnaast wordt er systematisch, school breed en additioneel gewerkt met het web-based, gepersonaliseerde digitale programma Taalzee. In de loop van deze schoolplanperiode zullen we ons herbezinnen op alle materialen die we gebruiken voor de diverse taaldomeinen.

Voor het cluster Arts zien we de talige activiteiten in het aanbod vooral terug binnen de ruimten Mens&Lezen en Mens&Taal. Tijdens het middagaanbod kunnen de kinderen in deze lokalen verder aan de slag met het ontwikkelen en toepassen van de basisvaardigheden. Daarnaast wordt jaarlijks aandacht besteed aan de Kinderboekenweek, de Nationale Voorleesdagen en de Poeziëweek. De kunstzinnige oriëntatie komt meer naar voren binnen de ruimte Mens&Doen en Mens&Crea, waar de kinderen vooral op een creatieve manier aan het werk kunnen.

Cluster Lifestyle

- De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen. (kerndoel 34)
- De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument. (kerndoel 35)
- De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen. (kerndoel 37)
- De leerlingen weten met zorg om te gaan met het milieu. (kerndoel 39)
- De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en te communiceren. (kerndoel 54)
- De leerlingen leren op een verantwoorde manier deelnemen aan de omringende bewegingscultuur en leren de hoofdbeginselen van de belangrijkste bewegings- en spelvormen ervaren en uitvoeren. (kerndoel 57)
- De leerlingen nemen samen met anderen op een respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deelnemen, afspreken maken over het reguleren daar van, de eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en daarmee bij activiteiten rekening houden. (kerndoel 58)

In dit cluster komen alle voorgaande clusters samen, waarbinnen wij ons manifesteren als school. In de ruimte Mens&Vorm wordt tijdens het aanbod expliciet aandacht gegeven aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. De Bras heeft een sociale context geschapen waarin die vaardigheden in samenhang met elkaar en op een natuurlijke wijze voorkomen en worden beleefd en doorleefd. Dat heeft in belangrijke mate te maken met onze heterogene schoolorganisatie, waarin de eigenheid van kinderen en de persoonsontwikkeling centraal staat. De school heeft de opdracht om de betreffende kerndoelen (34,35, 36 en 37) in de alledaagse praktijk vorm te geven. Dit impliceert dat kinderen en volwassenen zichtbaar en goed voor elkaar willen zorgen, inclusief gedrag laten zien, waarbij niemand uitgesloten wordt, er open samenwerking kan ontstaan zonder dat zich vaste klikjes vormen, er respect voor elkaars spullen is, er nabijheid van de andere ervaren wordt, waarbij aan elkaar zitten op een manier die niet kan, schoppen en slaan en schelden, uitgesloten wordt.

Wij benutten allerlei vormen van expressie om aan gevoel en ervaring uiting te geven en te communiceren op een geïntegreerde en bij de ontwikkeling van het kind passende manier. Specifieke onderwerpen, als verkeersgedrag, relationele en seksuele voorlichting en mediawijsheid, worden als project behandeld. Hierbij maken wij gebruik van materialen van diverse aanbieders.

3.5 Pedagogisch klimaat, schoolklimaat en veiligheid

Pedagogisch klimaat

Voor leren en opgroeien van kinderen is (sociale) veiligheid een belangrijke voorwaarde. De wet legt bij ons de plicht neer om sociale veiligheid structureel in te bedden in het dagelijks handelen. Dat past goed bij de pedagogische dimensie van De Bras.

Op De Bras staat het geluk van het kind en het welbevinden op school voorop. Daarnaast is een goede relatie met de ander, zowel met volwassenen als kinderen, een voorwaarde om tot ontwikkelen te komen. Betrokkenheid, competentie en prestatie zijn de andere componenten waarmee we de gehele ontwikkeling van het kind in beeld brengen.

In de PDCA-tool (Plan Do Check Act) zijn de wettelijke en verplichte onderdelen van het sociale en fysieke veiligheidsbeleid opgenomen. Deze zijn stelselmatig onderwerp van gesprek tussen directie en bestuur. Aangezien we als school onderdeel zijn van Lucasonderwijs, is de Integriteitscode Lucas Onderwijs van kracht. Deze integriteitscode kunt u vinden op de website van Lucasonderwijs.

Voor de monitoring van de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen hanteren wij ons procesgerichte leerlingvolgsysteem Looqin, waarbinnen de 'module welbevinden' systematisch wordt gebruikt door mentoren. Looqin ontwikkelt momenteel een module waarbij kinderen hun eigen welbevinden in beeld kunnen brengen. Totdat deze module gereed en wettelijk goedgekeurd is, gebruiken we nog voor de zelfbeoordeling door leerlingen het evaluatie-instrument SCOL (Sociale Competentie ObservatieLijst). We doen dat tweemaal in een schooljaar, te weten in het najaar en in het late voorjaar voor alle leerlingen vanaf de leeftijd van groep 6. We gaan ervanuit dat de nieuwe module van Looqin gedurende deze schoolplanperiode beschikbaar komt.

Schoolklimaat

In een zich meer en meer seculariserende en individualiserende maatschappij, met een toenemende rol voor digitale en multimediale toepassingen en technologie, hebben wij een versterkte aandacht voor welbevinden, levenslust, vertrouwen.

Wij benutten alle zich voordoende mogelijkheden om aan gevoel en ervaring uiting te geven en te communiceren op een geïntegreerde en bij de ontwikkeling van het kind passende manier. Een voorbeeld hiervan is onze houding tegenover pesten, die bij ons een integraal onderdeel uitmaakt van onze omgang met kinderen en elkaar. Wij hebben een pestprotocol, maar belangrijker is: wij 'ZIJN het pestprotocol'.

Leren samenleven is bij uitstek een aangelegenheid voor de school als mini-samenleving. Er is een 'assorti' diversiteit aan deelnemers en activiteiten die een grote verscheidenheid aan ervaringen en vaardigheden met zich meebrengt. We transformeren bijvoorbeeld de aula naar een leerplein. De ruimte krijgt er een functie bij en wordt daarvoor anders ingericht. Op het leerplein is een diversiteit aan werkplekken die op verschillende momenten op de dag worden ingezet. Op de 'samenwerkplekken' kunnen kinderen elkaar ontmoeten die aan hetzelfde werk gaan werken. Op de 'alleenwerkplekken' kunnen kinderen in rust, zonder gestoord te worden, geconcentreerd aan het werk. Het leerplein is geen verlenging van lokalen, maar een ruimte an sich. Bij deze nieuwe werkplek horen regels en afspraken, zodat de werkplek voor de juiste doeleinden gebruikt gaat worden. Kinderen moeten zich aan deze regels en afspraken kunnen houden, willen ze er mogen werken. Doen of kunnen ze dat niet, dan kunnen zij (nog) niet op het leerplein werken. Het leerplein biedt tevens mogelijkheden om e.e.a. te presenteren.

We vertrouwen erop dat kinderen en volwassenen goed voor elkaar willen zorgen, inclusief gedrag laten zien, waarbij niemand uitgesloten wordt, er open samenwerking kan ontstaan zonder dat zich vaste cliëkjies vormen, er respect voor elkaars spullen is, er nabijheid van de andere ervaren wordt, waarbij aan elkaar zitten op een manier die niet kan, schoppen en slaan en schelden, uitgesloten wordt.

De Bras heeft een sociale context geschapen waarin die vaardigheden in samenhang met elkaar en op een natuurlijke wijze voorkomen en worden beleefd en doorleefd. Dat heeft in belangrijke mate te maken met onze heterogene schoolorganisatie, waarin de eigenheid van kinderen en de persoonsontwikkeling centraal staat. Er is vrijwel geen sprake van een als standaard ervaren groepsnorm, waardoor ook het gevoel daar niet bij aan te kunnen sluiten zich zo min mogelijk voordoet. Daarmee is een belangrijke factor en aanleiding voor pesten geëlimineerd. Ook de ruime mate van eigen initiatief, hoge activiteit en de mate waarin kinderen in de besluitvorming betrokken worden, vermindert substantieel de kans op conflicten. Juist het nemen en delen van verantwoordelijkheid door kinderen leidt tot gezamenlijkheid en het besef van erkende ongelijkheid, op zakelijk maar ook persoonlijk gebied.

In dit geheel speelt de beleving (van de ander) een grote rol. In geval van pestering is er altijd sprake van hoor en wederhoor: vaak gaat het dan om diepere verscholen behoeften van kinderen, die gemaskeerd worden door ongewenst gedrag. Het kan daarbij gaan om een heel scala van omstandigheden, emoties en de wisselwerking tussen deze en tussen pester en gepeste. Het gaat er vooral om dat het kind wordt 'gezien' en gehoord.

De mentoren zijn alert op de complexe processen die zich in school en tussen kinderen afspelen. Dagelijks zijn tal van toevallige en spontane ontmoetingen tussen mentoren en kinderen. Al deze momenten en situaties lenen zich voor contact en uitwisseling. Er wordt goed geobserveerd, gecommuniceerd en gereflecteerd.

Aan het begin van het schooljaar wordt specifiek aandacht besteed aan de groepsvorming met passende activiteiten.

Veiligheid

Indien zich klachten voordoen op het terrein van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten, wordt de Procedure van de Algemene klachtenregeling van Lucas Onderwijs toegepast. Deze klachtenregeling kunt u vinden op de website van Lucasonderwijs.

Vanaf 1 januari 2019 is er een nieuwe meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Naar aanleiding van deze vernieuwing is ons plan "Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling" aangepast. Wij volgen hierin het vijf stappenplan van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Als op school een vermoeden bestaat dat een medewerker zich schuldig heeft gemaakt aan seksuele intimidatie of seksueel misbruik, is school het verplicht het bestuur hierover in te lichten. Het bestuur is verplicht aangifte te doen en dit te melden bij de Inspectie van Onderwijs.

Op de Bras wordt zorgvuldig omgegaan met de privacy van onze kinderen. In verband met het geven van onderwijs, het begeleiden van onze kinderen en de vastlegging daarvan in de administratie van de school, worden er gegevens over en van kinderen vastgelegd. Deze gegevens worden persoonsgegevens genoemd. Het vastleggen en gebruik van deze persoonsgegevens is beperkt tot informatie die strikt noodzakelijk is voor het onderwijs. De gegevens worden beveiligd opgeslagen en de toegang daartoe is beperkt. De school maakt ook gebruik van digitaal leermateriaal. De leveranciers van die leermaterialen ontvangen een beperkt aantal leerlinggegevens. De school heeft met haar leveranciers strikte afspraken gemaakt over het gebruik van persoonsgegevens, zodat misbruik wordt voorkomen. Leerlinginformatie wordt alleen gedeeld met andere organisaties als ouders daar toestemming voor geven, tenzij die uitwisseling verplicht is volgens de wet. Onze school houdt zich aan de wetgeving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Daarin staat beschreven hoe erom gegaan moet worden met de leerlinggegevens, en wat de rechten zijn van ouders en kinderen.

3.6 Zorg en begeleiding

Per 1 augustus 2014 is de wet op passend onderwijs van kracht. Deze wet schrijft voor dat passend onderwijs door de school geboden wordt. De school is verantwoordelijk om voor elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Dit heet zorgplicht.

Op de Bras leggen we de ontwikkeling van het kind consciëntieus vast. Belangrijk instrument daarbij is het consequent en systematisch bijhouden van Looqin door de mentor en het digitale portfolio (Bordfolio) voor en door de kinderen. Hoofdgedachte is, dat binnen meer gepersonaliseerd leren, kinderen beter zicht krijgen op wat ze wel en niet kunnen en op hoe hun leren idealiter kan verlopen. Hun eigen overwogen keuzes spelen daarin een rol, maar ook de manier waarop we dat als mentor volgen.

Binnen ons adaptief denken, onderscheiden we slechts één type kind: namelijk het kind met de eigen specifieke talenten, persoonskenmerken, voorkeuren en afkeuren. Het is aan ons als mentoren, om in een afgewogen samenspel met het kind te ontdekken wat bij dit kind, in deze fase van zijn ontwikkeling en (fysieke) mogelijkheden, betrokkenheid genereert en welbevinden doet ontstaan.

We kwalificeren kinderen niet en we oordelen niet. We doen met elkaar onze uiterste best om het kind tot aan de grenzen van diens mogelijkheden te begeleiden. Termen als achterstand of vooruit zijn, hanteren we zo weinig mogelijk, ook in ons didactisch handelen.

Al het leren en alle ontwikkeling vindt plaats, uiteraard op basis van gelijkwaardigheid van aandacht, binnen de reguliere situatie: de coachende en begeleidende handelingen van de mentor. Binnen deze opvattingen hoort standaard sprake te zijn van fine-tuning.

We kijken naar de ontwikkeling en de leerbehoefte van het kind in deze activiteit of leerroute en zetten daarop in. Differentiatie en tijdsmanagement voor het kind maken mogelijk dat kinderen niet worden afgemeten naar een gemiddelde norm.

In Looqin en Bordfolio tonen we aan hoe ingezet wordt op de ontwikkeling van het kind. De interventies die worden gedaan, zowel in groepsverband als individueel en de interactie daartoe. Deze wijze van vastleggen vervangt de voormalige groepsplannen en handelingsplannen.

In het zorgplan (zie bijlage) staat beschreven hoe dit plaats vindt in de praktijk. Daarin staat een korte uitleg van Looqin, Bordfolio en hoe het stapsgewijs volgen van de ontwikkeling van het kind in zijn werk gaat. Tevens wordt beschreven welke protocollen wij hanteren ten behoeve van een goede zorg voor de kinderen.

Het schoolondersteuningsprofiel (zie bijlage) van De Bras is opgesteld door mentoren, de Inten Begeleider en directie. Het borduurt voort op het zorgbeleid dat de school al heeft. Onze twee belangrijkste voorwaarden voor het onderwijs op de Bras en een goede basisondersteuning zijn:

1. Onze school ziet ouders als de derde hoek in de driehoek waarbinnen het kind zich optimaal kan ontwikkelen: kind, school en ouders. Als één van deze drie niet goed functioneert valt de kracht uit de driehoek en wordt de ontwikkeling van het kind bedreigd.
2. Alle mensen op de Bras, zowel kinderen, ouders, en personeel dienen zich wel te bevinden om tot alle voorwaarden tot ontwikkeling te komen. Het begrip welbevinden wordt in ons LVS Looqin (Leerling Volg Systeem) volledig uitgelegd. Op het moment dat het welbevinden van een persoon bedreigd wordt, zijn andere stappen noodzakelijk.

“Basisondersteuning” is een begrip dat de Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden, SPPOH, in het leven heeft geroepen om de ondersteuning te omschrijven die iedere, bij SPPOH aangesloten school, minimaal moet kunnen bieden. Met de inrichting van ons onderwijs bieden we als basiskwaliteit een ondersteuning aan in de breedst mogelijke vorm. Binnen onze mogelijkheden, passen we de onderwijsleersituatie en begeleiding aan naar de behoeften van de kinderen.

“Extra ondersteuning” betekent zorg voor een kind waarbij de basisondersteuning niet toereikend is. Bij kinderen met specifieke onderwijsbehoeften bespreken school, ouders en overige betrokken partijen (experts) hoe vorm kan worden gegeven aan deze extra ondersteuning. Het doel is het bieden van de juiste ondersteuning in alle situaties zodat het kind zich blijft welbevinden, er betrokkenheid is en zijn eigen mogelijkheden heeft tot ontwikkeling.

Wanneer het specifiek kindgericht handelen in onze basisondersteuning (beschreven in zorg- en werkpunten in Looqin) niet leidt tot het beoogde effect en een kind behoefte heeft aan externe expertise, gaat dit in overleg met school. Indien nodig schrijven we gezamenlijk (mentor met ondersteuning van interne begeleiding) een OPP (ontwikkelingsperspectief) voor een kind.

3.7 Resultaten behalen, bewaken en borgen

De instrumenten en werkwijzen die we inzetten om ontwikkelingen en opbrengsten van kinderen te volgen zijn Looqin, het Bordfolio, de Boom-toetsen en een eindtoets. In het schooljaar 2018-2019 hebben we onderzocht of de eindtoets Route 8 nog steeds bij ons past en de Boom-toetsen ook nog steeds het beste aansluiten bij ons onderwijs. De keuze is gemaakt om voor de eindtoets voor de DIA-toets te kiezen. Het onderzoek richt zich nu verder vooral op de eventuele keuze en implementatie van de DIA-toetsen. Deze toetsen worden vooral gebruikt voor het oefenen van de vaardigheid van het maken van een toets. Voor het volgen van de ontwikkeling van de kinderen zijn Looqin en het Bordfolio voor ons het belangrijkste instrument.

Als kindvolgsysteem gebruiken wij **Looqin**. Looqin is vanuit de samenwerking tussen CEGO Leuven en Onderwijs Maak Je Samen (OMJS) tot stand gekomen. Het is een procesgericht kindvolgsysteem dat de mentoren helpt om de gehele ontwikkeling van kinderen in beeld te brengen: welbevinden, betrokkenheid, competenties en prestaties. Door screening en observatie aan de hand van een vijf-punt-schaal wordt eerst gekeken naar het kind als individu. Wanneer de twee voorwaarden, welbevinden en betrokkenheid, vervuld zijn, weten we dat de kinderen het goed maken en volop in ontwikkeling zijn.

Looqin wordt een paar keer per jaar ingevuld in verschillende settings waarin kinderen in relatie staan met hun omgeving. Deze momenten zijn terug te vinden op de zorgkalender. In het logboek van het kind staat alle informatie m.b.t. het desbetreffende kind. Screenings, werk- en zorgpunten worden hierin opgeslagen evenals verslagen van gesprekken en externe hulp.

Voor ons geldt als leidende gedachte dat we de ontwikkeling van alle kinderen op structurele wijze in beeld willen brengen.

D.m.v. de observaties op betrokkenheid, welbevinden, prestatie en competentie wordt gekeken naar de ontwikkeling van kinderen. De scores van die observaties zijn leidraad voor mentoren om kritisch te blijven kijken naar de behoeftes van kinderen in hun leeromgeving. Bijvoorbeeld: Als een kind onvoldoende betrokken is, is dit altijd te herleiden tot de vraag: "Wat heb ik als mentor tot nu toe nagelaten en wat moet ik nu doen om die betrokkenheid wel te genereren?" Leidraad zijn de zeven betrokkenheid verhogende factoren. (zie hoofdstuk 3.1.1.)

Bordfolio.nl is een instrument dat o.a. door samenwerking met De Bras door Fourstack is gebouwd. Ieder kind heeft op De Bras een eigen bordfolio waarop online door het kind kan worden ingelogd. Het Bordfolio bestaat uit verschillende onderdelen.

Portfolio:

Processen en resultaten kunnen worden vastgelegd. Het bevat teksten en beeldmateriaal die de voortgang en de ontwikkeling van het kind in beeld brengen. Zowel mentor als kind kunnen hier een evaluatie bij schrijven. Door er tags aan te hangen komen deze tevoorschijn in het dashboard gedeelte. De tags zijn het hulpmiddel om de ontwikkeling van de kinderen naast de kerndoelen te houden. Kinderen krijgen de verantwoordelijkheid om hun leerprocessen en prestaties vast te leggen, want zij zijn eigenaar van hun eigen leerproces en dus van hun portfolio. Zij worden hierbij vanzelfsprekend ondersteund door de mentoren.

Activiteiten:

Kinderen kunnen kiezen aan welk leerdoel ze gaan werken. Naderhand kan zowel het kind als de mentor zicht krijgen op de werkverdeling, werktempo en werkhouding en het werkniveau van het kind. Er blijft op deze manier inzicht in de voortgangaspecten van een kind en kunnen er afspraken worden gemaakt. Uit leergesprekken die met kinderen worden gehouden, komen afspraken, die in dit gedeelte vast worden gelegd. Waar liggen uitdagingen voor dit kind op dit moment?

Verslag:

Mentoren van de familiegroep maken tweemaal per jaar een verslag over de ontwikkeling van kind, waarbij welbevinden, betrokkenheid, competentie en prestatie de kernpunten vormen. Aangezien een kind op de Bras niet de hele dag in dezelfde ruimte verblijft zorgt de mentor ervoor dat in het verslag een breed beeld ontstaat over de ontwikkeling. Voorafgaand aan het schrijven van het verslag gaat een

uitgebreid kindgesprek. Het kind voert, aan de hand van een bij zijn ontwikkeling passend format, een gesprek met de familiegroepmentor over de eigen ontwikkeling en over zijn welbevinden. Terugkijken op de voorgaande periode en formuleren van doelen voor de komende periode maken deel uit van dit gesprek. De mentor laat zich, bij het schrijven van het verslag, eveneens informeren door de rest van het team. De mentoren van de familiegroep formuleren een advies voor de komende periode aan het kind. Het presenteren van het portfolio door het kind aan de ouders wordt twee keer per jaar gedaan. Tijdens die presentaties wordt de inhoud van het portfolioverslag aangeboden en uitgelegd aan het kind en de ouders.

Leergesprekken:

Afspraken komen voort uit de leergesprekken met kinderen. Leergesprekken vinden plaats in relatie tot leervragen van het kind, vooraf en achteraf. Zoveel als mogelijk, liefst altijd, vindt het (betrokken en fundamenteel) leren plaats naar aanleiding van de authentieke leer- en ontwikkelingsvragen van kinderen. De leergesprekken hebben drie overwegende kenmerken: - Ontdekkend - Reflectief – Evaluerend. In het voeren van leergesprekken komt de autonomie en de authenticiteit van mentor en kind tot zijn recht. In ons schoolplan benoemen we dit als dialogische autonomie.

Dashboard:

D.m.v. het dashboard krijgen de mentoren een grafisch overzicht van de behaalde leerdoelen en daaraan gekoppelde tags en activiteiten per kind. Door het gebruik van tags kunnen we de ontwikkeling van het kind volgen o.a. in relatie tot de kerndoelen.

Toetsen/bewijzen leveren gebruiken we om een kind te volgen in het eigen ontwikkelingsproces.

We maken een onderscheid tussen Beheersingstoetsen/- bewijzen en COTAN (Commissie Testaangelegden Nederland) gecertificeerde toetsen.

Beheersingstoetsen/- bewijzen worden afgenomen bij de laatste afronding van een onderdeel uit de leerstoflijn, om vast te stellen of er sprake is van voldoende beheersing. Ook andere middelen dan een formele toets kunnen worden ingezet om dat te achterhalen, zoals (speciaal ontworpen) toepassingssituaties.

COTAN gecertificeerde toetsen worden tweemaal tijdens de schoolloopbaan van een kind (in de leeftijd van leerjaar 4 en in leerjaar 7) afgenomen. Wij nemen deze methode onafhankelijke volgtoetsen voor de basisvaardigheden af. Hiervoor maken wij momenteel nog gebruik van Boom Testonderwijs;

- rekenen-wiskunde
- begrijpend lezen
- technisch lezen

Gedurende dit schoolplan zal De Bras zich herbezinnen op de inzet van Boom Testonderwijs en zich de vraag stellen of er inmiddels volgtoetsen (DIA) op de markt verschenen zijn die beter aansluiten bij onze visie en werkwijze.

Evaluëren/ Reflecteren

Mentoren die gelijke leerstof aanbieden aan de kinderen (in de familiegroep van Brasland, Braseuropa of Braswereld) reflecteren driemaal per schooljaar op de ontwikkeling van kinderen en de resultaten die kinderen behaald hebben. Iedere mentor vult meerdere keren per schooljaar de eerdergenoemde screenings in Looqin in. In dit terugkomend gesprek gaat het over het uitspreken van de verwachtingen per kind en welke instructiebehoeften wij zien. Vervolgens worden passende doelen gesteld en indien mogelijk interventies ingezet om de resultaten van een kind bij te sturen. De resultaten worden besproken met de Intern Begeleider, waarbij gekeken wordt naar mogelijke vervolgstappen. Het kan zijn dat we gebruik moeten maken van nog een vorm van toetsing, namelijk een diagnostische toets. In veel gevallen is een diagnostische toets niet nodig, omdat vanuit observatie en gesprekken met het kind vaak duidelijk is waar de schoen wringt, of juist niet. We toetsen niet omwille van het toetsen.

Schooladvies/ Eindtoets

Wij hebben de verantwoordelijkheid naar een kind, om het kind te begeleiden, zodat het zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. "We halen eruit wat erin zit". Daar heeft een kind in principe acht jaar de tijd voor. We zijn tevreden als onze kinderen na de basisschool terecht komen op een school van

voortgezet onderwijs waar zij zich optimaal verder ontwikkelen. We streven gezamenlijk naar dat ieder kind het maximaal haalbare vervolgsucces bereikt.

In het laatste jaar op de Bras wordt door alle mentoren van Braswereld een advies voor het Voortgezet Onderwijs gemaakt. Dit is een uitgebreide procedure. De kinderen van de Bras worden gedurende hun jaren op onze school gevolgd door alle mentoren, aangezien zij op een schooldag altijd in contact komen met meerdere mentoren. Hierdoor hebben wij een breed beeld van de kinderen. Als wij de adviezen voor de schoolverlaters maken, doen we dat zeer zorgvuldig. Alle mentoren van Braswereld maken een advies voor een kind. Tijdens een studiedag wordt de ontwikkeling van iedere schoolverlater uitgebreid besproken en worden de adviezen van alle mentoren met elkaar vergeleken. Hierdoor wordt een goed onderbouwd en breed gedragen advies gegeven. In 2018-2019 hebben wij onderzoek gedaan naar de adviezen die wij onze kinderen hebben meegegeven voor het VO. Een passend advies is voor ons het belangrijkste meetinstrument voor de kwaliteit van ons onderwijs. Ruim 95% van onze schoolverlaters zit na drie jaar op het VO nog steeds op het niveau dat wij geadviseerd hebben. Onze adviezen zijn zeer gedegen en kloppend. Het zijn adviezen die passen bij de leerlingenpopulatie van de Bras. Na de adviezen volgt dan nog de wettelijk verplichte eindtoets, want vanaf schooljaar 2014-2015 zijn alle schoolverlaters in het regulier primair onderwijs verplicht om een eindtoets basisonderwijs te maken. Tijdens het vorige schoolplan hebben wij gekozen voor een adaptieve, digitale eindtoets genaamd ROUTE 8 (A-VISION). In het schooljaar 2018-2019 hebben wij een brede herbezinning gehad op deze toets. Gezamenlijk en met overeenstemming van de MR, is besloten om gedurende de periode van dit schoolplan gebruik te gaan maken van de adaptieve, digitale DIA-eindtoets (Rijksuniversiteit Groningen). De resultaten van de eindtoets stroken niet met de adviezen die wij geven. Dat stelt ons voor een vraagstuk. Waar willen wij als school op aangesproken worden: op betrouwbare adviezen en de zeer goed gewaardeerde terugkoppeling over ons onderwijs van onze oud-leerlingen (terugkommoment) en VO-scholen (BOVO uitwisselingsmarkten)? Of op de resultaten van een eenmalige eindtoets? Het roept bij ons de vraag op of dat wat de kinderen bij ons geleerd hebben voor hen te herkennen is in een dergelijke toets. We zien tijdens het afleggen van de Meesterproef dat kinderen processen doorzien en over passende vaardigheden bij hun kwaliteiten en talenten beschikken.

Tabel met de uitstroom van afgelopen 5 jaar:

Uitstroom	in procenten:					
Jaar:	VMBO BB / KB	VMBO TL	TL / HAVO	HAVO	HAVO / VWO	VWO
2014	12	22	7	12	15	32
2015	3,5	16	6,5	16	22,5	35,5
2016	13	15	9	15	13	35
2017	20	2	4	20	18	36
2018	8.5	13	6.5	17	21	34

De driehoek: ouder- school- kind

School, ouders en kinderen zijn belangrijke partners bij het volgen van de ontwikkeling van de kinderen. We hebben elkaar hard nodig bij deze ontwikkeling. We spreken de ouders formeel twee keer per jaar tijdens de bordfoliogesprekken, samen met de kinderen. Daarnaast kunnen ouders en mentoren extra gesprekken inplannen. De lijnen blijven daardoor kort en de communicatie blijft direct.

Het behoeft geen verdere uitleg dat de informele overlegmomenten van essentieel belang zijn. Regelmatig wordt directe terugkoppeling gegeven over en weer bij gebeurtenissen, rondom de ontwikkeling van het kind, die daarom vragen.

3.8 Samenwerking

In het kader van de maatschappelijke betrokkenheid en actief burgerschap, werkt de school ook samen met allerlei instanties en instellingen. Deze samenwerkingen zijn verschillend van aard. Wanneer een kind andere ondersteuning nodig heeft, die niet binnen onze basisondersteuning valt, zoals logopedie,

fysiotherapie etc., kunnen wij ouders adviseren deze hulp extern te zoeken. Wij hechten er belang aan dat er door alle betrokkenen open gecommuniceerd wordt over de te nemen stappen en voortgang. Om de samenwerking zo optimaal mogelijk te laten verlopen, vinden wij het belangrijk dat de externe instantie kennis heeft van onze visie op onderwijs en de bijbehorende organisatie.

Instellingen met onderwijskundige raakvlakken:

- Lucasonderwijs (inclusief Lucasacademie)
- Stichting NIVOZ
- Samenwerkingsverband SPPOH regio Ypenburg-Leidschenveen
- Veilig thuis
- Leerplicht
- Onderwijsinspectie
- RID; Educatieve partner op het gebied van dyslexie
- HCO; schoolbegeleidingsdienst
- Diverse bureaus die extern ingehuurd worden t.b.v. arrangementen, zoals Prodeba, C&C orthopedagogiek, bureau Vergne.
- Buurschool basisschool de Zonnestraal
- Kinderopvang Triodus en kinderopvang Hakuna Matata
- Leidsche Hogeschool en andere Pabo's
- MBO opleiding – onderwijsassistent: ROC Mondriaan en ROC Rijnland
- Voortgezet Onderwijs scholen in onze omgeving of die aansluiten bij onze visie op onderwijs
- Cultuurschakel

Instellingen met jeugdgezondheid raakvlakken:

- CJG en de bijbehorende partners Voor Welzijn, Bureau Jeugdzorg, JGZ, Jeugdformaat, Opvoeden in de buurt, Den Haag Op Maat.
- PAB, Preventieve ambulante begeleiding via het expertiseplein De Aventurijn.
- Schoolmaatschappelijk werk via SMW+, een onderdeel van Xtra Welzijn.

Instellingen met maatschappelijk raakvlakken

- Politie Haaglanden, waarbij de wijkagent ons eerste aanspreekpunt is
- Bartholomeus Parochie Nootdorp
- Bibliotheek Den Haag
- NME Den Haag (Milieueducatie)
- Buurtcentrum De Yp van Voor Welzijn

Als school vinden wij het uiterst waardevol om extern geïnteresseerden de gelegenheid te bieden om kennis te maken met De Bras. Bezoekers kunnen meekijken op (een gedeelte van) een schooldag in De Bras. De bezoekmomenten zijn als volgt opgesteld: wij leggen in de jaarkalender verschillende dagen vast waarop externe bezoekers welkom zijn. Voorafgaand aan een bezoek vragen we aan betrokkenen wat het doel is van hun bezoek. Het bezoek krijgt altijd een rondleiding, die zoveel mogelijk geleid wordt door enkele kinderen van de school, zodat de school kan worden 'gezien' door de ogen van het kind. Dit wordt als bijzonder waardevol ervaren. Ieder bezoek wordt afgerond met een nagesprek, bijzonderheden worden weer met het team gedeeld. Daarnaast stellen we personeel, werkzaam op de scholen van Lucasonderwijs, in de gelegenheid om onze school te komen bezoeken. Door de Lucasacademie worden daarvoor de 'KIJK JE RIJK' momenten georganiseerd.

De school aanvaardt geen geldelijke of materiële bijdragen van derden die enige invloed zouden kunnen hebben op het bepalen van de visie en inhoud van ons onderwijs, doet niet aan sponsoring etc. Wij verwijzen naar het Convenant "Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring" (Rijksoverheid, 2019).

4 Personeelsbeleid

4.1 Uitgangspunten en doelstellingen personeelsbeleid Lucas Onderwijs

4.1.1 Visie en uitgangspunten van de Bras

De Bras is een school van alle mensen die er werken. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen zijn een kernwaarde zijn van onze school. Het welbevinden en betrokkenheid van de mensen die werken op de Bras zijn een belangrijke voorwaarde waardoor goed onderwijs gegeven kan worden. Iedereen krijgt de gelegenheid om zichzelf te zijn en open te zijn. Vasthouden aan eigenwaarde, maar ook kwetsbaar durven zijn bij twijfel, zorgt voor een veilige professionele werksfeer op de Bras. Samenwerken gaat verder dan alleen het verdelen van de taken, we willen recht doen aan elkaars talenten en durven in gesprek te gaan vanuit oprechte vragen. De eigen betrokkenheid en het welbevinden van de professionals zijn voorwaarden, waaruit vorm gegeven wordt aan (duurzaam) Teacher Leadership (Hargreaves & Fullan, 2013). Dit betekent dat de professionals die er werken de verantwoordelijkheid krijgen en willen nemen voor henzelf en voor de kinderen, maar ook de verantwoordelijkheid krijgen en willen nemen voor het beleid, de organisatie en alles wat daarbij hoort. Professionalisering is een permanent proces. Vanuit het management wordt de mogelijkheid ondersteund om te groeien, niet alleen individueel, maar ook in teamverband. Dit gebeurt niet enkel door externe scholing, we kunnen ook scholing vinden bij een collega.

Binnen de Bras gaan we uit van erkende ongelijkheid. Deze erkenning draagt bij aan het duurzame personeelsbeleid dat we hebben. We verwachten van iedereen dat er voortdurend gereflecteerd en geëvalueerd wordt op de eigen ontwikkeling. We hebben echter niet dezelfde eisen voor iedereen, persoonlijke omstandigheden en verworven vaardigheden zorgen voor een “ongelijkheid” waar we begrip voor hebben en overleg over hebben. Dit alles kan enkel plaats vinden in een open en veilig werkklimaat, waar vertrouwen voorop staat.

De Bras is een bijzonder plek om te werken. Er wordt een beroep gedaan op het pedagogisch tact, op de kennis en vaardigheden van ontwikkel- en leerlijnen van kinderen. Men krijgt de gelegenheid om onderwijs te ontwerpen, mét daarbij een uitdagende leeromgeving. Men krijgt een eigenaarschap en vertrouwen, zodat met elkaar het beleid, de organisatie en de inhoud vorm gegeven kan worden. Er wordt aangesloten bij de talenten die iedere afhankelijke mentor heeft. In de ochtend is men verantwoordelijk voor de basisvaardigheden taal en rekenen. Tijdens het middagaanbod is alle ruimte voor de specialismen en talenten van iedere mentor. Hierdoor zijn we een aantrekkelijke school om te werken. Personeel dat op de Bras werkt, blijft in het algemeen vele jaren. Het team van professionals is stabiel. Dit is een belangrijke factor om de kwaliteit van ons onderwijs te behouden. In deze tijd van grote tekorten aan leraren, hebben wij tot nu toe altijd redelijk eenvoudig onze vacatures kunnen vervullen. Ons onderwijs heeft aantrekkingskracht op leraren die op zoek zijn naar een nieuwe stap in hun onderwijs carrière.

4.1.2 Strategische doelstellingen personeelsbeleid van de Bras

De strategische doelstellingen met betrekking tot personeelsbeleid sluiten aan bij de ontwikkeling van de organisatie van de Bras en bij het huidige koersplan van Lucasonderwijs. De Bras herkent zich in de ambities van toekomstgericht personeelsbeleid van Lucasonderwijs, die beschreven zijn in het Koersplan. De strategische doelen voor de komende jaren die hieronder beschreven worden, hebben vooral als doel het welbevinden en de betrokkenheid van de teamleden te laten groeien en vast te houden. De ervaren werkdruk binnen het onderwijs is ook regelmatig onderwerp van gesprek binnen het team van de Bras. Onze belangrijkste taak is onderwijs bieden aan alle kinderen op de Bras, passend binnen de visie van onze school. Daarbij zijn wij alert voor de bijzaken die de maatschappij het onderwijs vaak oplegt.

Doel	Middel	Ontwikkeling de Bras	Koersplan Lucasonderwijs
Implementeren en up-to-date houden digitaal personeelsdossier	DDGC (De Digitale GespreksCyclus)	x	x
Vergroten welbevinden en betrokkenheid team	Reflectiegesprekken, functioneringsgesprekken passend bij de visie van de Bras (aansluitend bij de wettelijke verplichtingen)	x	
Vergoten eigenaarschap team	Verder implementeren leiderschapsteam de Bras	x	x
Vergoten eigenaarschap team	Verder implementeren eigenaarschap m.b.t. formatie en groepsindeling	x	x
Vergoten eigenaarschap team	Verder implementeren eigenaarschap taakbeleid	x	x
Vergroten welbevinden en betrokkenheid team	Duurzame inzetbaarheid van alle leerkrachten	x	x
Vergroten welbevinden en betrokkenheid team	Permanent proces van professionaliseren	x	x

4.2 Personeelsbeleid op schoolniveau dat bijdraagt aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid

Het team van de Bras bestaat uit 26 teamleden. Alle teamleden voldoen aan de eisen van bevoegdheid passend bij de functie die zij uitvoeren. Deze bekwaamheidseisen zijn vastgelegd door het Ministerie van onderwijs. Er is sinds augustus 2017 een nieuwe directeur. De 25 overige teamleden zijn als volgt verdeeld volgens de normering van de functiemix:

Aantal	Schaal	FTE (2019-2020)
10	L10	8.2828
13	L11	7,5720
2	OOP	1.6375
1	Directeur	0.8500

De directeur werkt nauw samen met het Management Team (MT), dat bestaat per augustus 2019 uit drie regisseurs. Een regisseur is medeverantwoordelijk voor de organisatie, inhoud en ondersteuning van Brasland, Braseuropa of Braswereld. Er is een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding. De directeur werkt ook nauw samen met de diverse Leiderschapsteams. Het Leiderschapsteam bestaat uit mentoren (mannen en vrouwen) die de ambitie hebben om mee te denken en te werken aan het beleid van de school. Mentoren die onderdeel willen zijn van het Leiderschapsteam worden in de gelegenheid gesteld om tijdens werktijd samen met de directeur beleid te maken en uit te werken. Op deze manier krijgt het gevoel van eigenaarschap een diepere betekenis. De beleidsonderwerpen van de Leiderschapsteams zijn o.a. onderwijsinhoud, innovatie, ICT, meubilair, duurzaamheid, cultuureducatie en nieuwe leerlingen.

Op de Bras is formatieve ruimte gereserveerd voor de taken van een Intern Begeleider. Deze taken sluiten aan bij de aspecten rondom de zorg en begeleiding, zoals beschreven is in hoofdstuk 3.6. De Intern Begeleider is medeverantwoordelijk voor de zorg voor al onze kinderen, maar zet vooral deze

specialiteit in op het moment dat er grotere zorg rondom een kind is. De Intern Begeleider begeleidt kinderen, maar ook de mentoren. De Intern Begeleider heeft op de Bras preventieve taken en tevens actieve taken als de zorg geconstateerd is.

Er is een vakleerkracht bewegingsonderwijs op de Bras. Deze vakleerkracht geeft gym aan de kinderen van Braseuropa en Braswereld. Door de flexibele organisatie van ons onderwijs is er ruimte voor de specialismen die de mentoren hebben. Hierdoor worden er bijvoorbeeld muzieklessen, beeldende vorming lessen en yogalessen gegeven door de mentoren die hier talent voor hebben. Door deze manier van werken is er geen keuze gemaakt om met meer echte vakleerkrachten te werken.

Jaarlijks wordt de formatie, de groepsindeling en het taakbeleid door het team zelf vastgesteld. Hiervoor gaan we binnen de Bras uit van de erkende ongelijkheid. In de praktijk betekent dit dat niet voor iedereen dezelfde eisen en verwachtingen gelden. Solidariteit en overleg zijn hierbij belangrijke aspecten. Er wordt rekening gehouden met de verschillende fasen van ieders professionele ontwikkeling en persoonlijke omstandigheden en verworven vaardigheden van de afzonderlijke teamleden. Om recht te doen aan die erkende ongelijkheid is het open en veilige werkklimaat op de Bras een voorwaarde. Als voorbereiding op de studiedag rondom de formatie en de groepsindeling wordt vanuit het MT van tevoren de benodigde informatie gegeven, zoals aantal FTE's, informatie rondom speciale taken en informatie van de PMR rondom de financiële middelen om werkdruk te verlagen. Vervolgens maakt het team zelf keuzes rondom de inzet van uren, taken die uitgevoerd moeten worden en een passende groepsverdeling. Dit is een zeer sterk staaltje Teachers Leadership.

We werken vanuit het overlegmodel van het taakbeleid, zoals beschreven in de CAO PO. Teambreed worden de taken voor een nieuw schooljaar bepaald, daarna krijgen alle teamleden ruimte om teamtaken te kiezen die passen bij ieders talenten en mogelijkheden. Vervolgens wordt er, indien dit nodig is, door middel van een professioneel gesprek uitleg gevraagd over de keuze die men heeft gemaakt. We blijven ver weg van uren tellen. Daar is nog nooit iemand (leerkrachten en directie) gelukkig van geworden. Het is belangrijk om met elkaar in gesprek te blijven over haalbaarheid, zwaarte etc. Jaarlijks wordt het taakbeleid geëvalueerd. Er wordt kritisch gekeken naar de inhoud, organisatie, hoeveelheid en taakzwaarte van alle teamtaken. Naar aanleiding van deze evaluatie wordt gezamenlijk het taakbeleid voor het nieuwe schooljaar samengesteld.

Sinds augustus 2018 is er een professioneel statuut. In dit professioneel statuut geven de leraren en de schoolleiding van basisschool De Bras nadere invulling aan de wijze waarop zij de zeggenschap van leraren, als bedoeld in de Wet op het Primair Onderwijs, organiseren.

Pedagogisch en didactisch handelen

Het belang van de mentor wordt in verschillende delen van dit schoolplan benadrukt. De eigen betrokkenheid en het welbevinden van de mentoren is een belangrijke voorwaarde om aan te kunnen sluiten bij de autonomie, competentie en de relatie van en met de kinderen. Pedagogisch tact is een basiskwaliteit van de mentoren op de Bras. Een leerkracht die werkt op de Bras heeft pedagogisch tact als grondhouding. Het wordt kortweg gedefinieerd als: "Het goede doen, op het juiste moment, ook in de ogen van de leerling.". Pedagogische tact of tactvol handelen vraagt een relatie die gekenmerkt wordt door openheid en sensitiviteit voor wat een leerling bezighoudt of voor wat deze nodig heeft (Stevens & Bors, 2014). Dit wordt door leerlingen begrepen. Zo ontstaat wederkerigheid en – vanuit deze relatie – gedeelde verantwoordelijkheid. Pedagogisch tact is regelmatig onderwerp op een studiedag en in de dagelijkse praktijk. Mentoren op de Bras, zeker de startende mentoren, worden hierin gecoacht en begeleid en krijgen de kans om zich, indien nodig, verder te professionaliseren.

De functie van een mentor op de Bras is uitdagend en dynamisch. Wij vragen van onze mentoren dat zij het onderwijs weer écht vormgeven. Methodes zijn voor ons bronnen, waar we gebruik van kunnen maken, naast tal van andere middelen. Alle mentoren van de Bras moeten kennis hebben van de ontwikkellijnen en de leerlijnen van kinderen van 4 tot 12 jaar. Daarnaast heeft iedere mentor een specialisme voor het jongere of het oudere kind. De mentoren zijn dagelijks verantwoordelijk voor het

aanbieden van de basisvaardigheden taal en rekenen. Daarnaast is op de Bras ruimte voor specialisatie. Iedere mentor is namelijk iedere dag ook verantwoordelijk voor een eigen vakgebied (wereldoriëntatie, beeldende vorming, beweging, multimedia, verdieping taal of verdieping rekenen). Hierbij sluit de Bras graag aan bij de talenten van de professionals die op de Bras werken. In het middagaanbod verzorgt de mentor leeractiviteiten in een lokaal dat bij het vakgebied past. De mentor is voor deze specialiteit verantwoordelijk voor lesactiviteiten op verschillende niveaus.

De uitdagende leeromgeving is een belangrijke voorwaarde om kinderen uit te dagen, onder te dompelen in een omgeving waar ze in aanraking kunnen komen met hun leervragen en bij hun intrinsieke motivatie terecht komen. Binnen deze uitdagende leeromgeving kan de leerstof aangepast worden aan wat het kind echt nodig heeft. Dit kan een aanpassing in niveau zijn, maar ook een aanpassing in de wijze waarop een kind zich een nieuwe stap in de ontwikkeling eigen maakt. Het eigen maken van een nieuwe stap, kan op verschillende manieren bewezen worden. De mentoren op de Bras zoeken altijd naar passende en authentieke manieren, waarop de kinderen kunnen laten zien, dat zij een ontwikkelstap beheersen. Kennis van materialen, activiteiten en manieren is belangrijk om deze uitdagende leeromgeving goed neer te zetten. Als een mentor hierbij hulp nodig heeft, zijn er altijd collega's beschikbaar om dit te bespreken. Onze uitdagende leeromgeving wordt o.a. kritisch bekeken vanuit de kennis van Ervaringsgericht Onderwijs (EGO). De belangrijkste vraag die de mentoren zich stellen is: "Hoe ervaart het kind het onderwijs dat ik geef?" Om de uitdagende leeromgeving zo goed mogelijk in te richten is kennis nodig van de behoeftes van de kinderen. Daartoe hebben de mentoren zeer regelmatig kindgesprekken en leergesprekken met de kinderen. In deze gesprekken worden de leerdoelen voor de komende periode besproken en wordt de afgelopen periode geëvalueerd.

De mentoren op de Bras volgen de voortgang van kinderen door gebruik te maken van het Bordfolio en Looqin. De gegevens die verzameld worden in deze twee systemen worden geanalyseerd en beoordeeld. Deze informatie en interventies verwerken zij in het aanbod en de leeromgeving van de kinderen. Zo wordt er een gericht vervolg gegeven aan het onderwijsleerproces van het kind. De mentoren kunnen door het gebruik van Looqin op tijd problemen in de sociaal emotionele en in de cognitieve ontwikkeling van kinderen signaleren. Indien nodig zullen zij collega's of andere deskundigen om advies vragen.

Gesprekkencyclus en digitaal portfolio

De gesprekkencyclus van de Bras sluit aan bij de wettelijke verplichtingen. Eén keer per vier jaar vindt een beoordelingsgesprek plaats met de individuele mentor en de directeur. De andere drie jaren vindt een functioneringsgesprek plaats vanuit de persoonlijke reflectie van de mentor. Deze reflectiegesprekken worden passend binnen onze visie uitgevoerd. Ook hierin werken we vanuit het Teachers Leadership en voelt iedere collega zich verantwoordelijk voor het eigen reflectiegesprek. Alle collega's kiezen een eigen, passende vorm om het afgelopen schooljaar te evalueren. Zij kiezen daarbij minimaal één gesprekspartner vanuit het team of vanuit een onderwijsveld, die een zinnige bijdrage kan leveren aan het gesprek. Tijdens en na het gesprek wordt e.e.a. vastgelegd en dit wordt gedeeld met de directeur.

In het laatste semester van het schooljaar 2018-2019 is gekozen voor een digitaal portfolio voor de professionals op de Bras. Vanaf augustus 2019 wordt de software van DDGC (De Digitale Gesprekkencyclus) geïmplementeerd. Alle verslagen van de reflectiegesprekken en beoordelingsgesprekken zullen hierin opgeslagen worden. In dit systeem kunnen de teamleden ook hun professionalisering bijhouden en eventuele diploma's en certificaten opslaan, die zij behaald hebben. We zien scholing als een permanent proces. De groei van de professionele leergemeenschap van de Bras komt van binnenuit. We doen dit veelal met elkaar, maar ook met externe partners als het NIVOZ, EGO en Onderwijs Maak Je Samen. Bij elke vorm van professionaliseren, individueel en als team, stellen wij de kritische vraag: past dit bij de visie van de Bras op ons onderwijs en komt dit ten goede aan de kinderen?

5 Kwaliteitsbeleid

5.1 Uitgangspunten en doelstellingen kwaliteitszorg Lucas Onderwijs

5.1.1 Uitgangspunten voor het stelsel van kwaliteitszorg

Het stelsel van kwaliteitszorg voor Lucas Onderwijs is ingebed in de PDCA-cyclus en gericht op kwaliteitsdoelen van de organisatie. Kwaliteitszorg krijgt primair vorm op schoolniveau, op regio- en bestuursniveau bestaat kwaliteitszorg uit maatregelen die de kwaliteit op schoolniveau ondersteunen, stimuleren en helpen verbeteren.

Voor het stelsel van kwaliteitszorg bij Lucas Onderwijs zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld. Het stelsel:

- draagt bij aan de brede kwaliteitsambitie van Lucas Onderwijs;
 - is ingebed in een kwaliteitscultuur;
 - maakt gebruik van de rollen en verantwoordelijkheden die binnen Lucas Onderwijs zijn belegd;
 - volgt de beleidscyclus en is gericht op de kwaliteitsdoelstellingen van de organisatie;
 - maakt optimaal gebruik van de beschikbare managementinformatie op alle niveaus;
 - hanteert betrouwbare instrumenten en methodieken;
- is naast kwaliteitsontwikkeling ook gericht op preventie van zwakke scholen en afdelingen, en bevat richtlijnen over hoe te handelen mocht dat onverhoopt toch dreigen.

5.1.2 Doelstelling kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitsbeleid van Lucas Onderwijs is erop gericht de realisatie van de ambities en doelstellingen te ondersteunen, zowel op Lucas als op schoolniveau. De op Lucas niveau in het koersdocument uitgewerkte strategische doelstellingen, zijn op schoolniveau vertaald in schoolspecifieke ambities en doelstellingen.

De doelen die de school zich stelt, worden geëxpliciteerd (Plan), de kwaliteit van uitvoering en de resultaten worden bewaakt (Do) en afgezet tegen de beoogde doelen (Check). De resultaten worden bewaakt door middel van driejaarlijkse gesprekken, waarbij de groepsplannen geëvalueerd worden. Tijdens die evaluaties signaleren en analyseren we de ontwikkeling van het individuele kind en de groep. Er wordt gesproken over de interventies die gepleegd moeten worden. Zo leren we met elkaar, voeren we verbeteringen door, borgen we de opbrengsten en leggen we verantwoording af aan onze stakeholders (Act). Op deze wijze is de cirkel van ons kwaliteitszorgstelsel rond.

In Koersbeweging 2022 wordt de (Be)sturingsfilosofie uitgewerkt aan de hand van een aantal thema's. Twee thema's daarvan voelen voor de Bras extra belangrijk: Vertrouwen en Maatwerk. We willen ons toekomstgerichte onderwijs verantwoorden, met Lucasonderwijs als Critical Friend die met ons mee kijkt vanuit vertrouwen. Maatwerk is nodig om de opbrengsten van ons onderwijs te wegen. De toekomstgerichte vaardigheden die wij de kinderen meegeven, zijn niet direct resultaten die je kunt toetsen middels het toets instrumentarium geldend voor het huidige onderwijs. Wij nodigen Lucasonderwijs uit om vanuit vertrouwen samen met ons, de kwaliteit van ons onderwijs te onderzoeken en evalueren.

5.1.3 Doelen kwaliteitsbeleid de Bras

De opdracht die wij onszelf geven is groot, de verantwoordelijkheid die daarbij hoort ook. Jaarlijks zijn wij verantwoordelijk voor zo'n 340 kinderen die zich, met onze hulp kunnen ontwikkelen tot mens en wereldburger. Het kritisch bekijken en evalueren van de kwaliteit van ons onderwijs is daarbij belangrijk. We kijken daarbij meer naar processen dan naar opbrengsten. We stellen ons daarbij de volgende vragen:

- Is dit kind (nog) in ontwikkeling?
- Hoe verloopt de ontwikkeling?
- Is het welbevinden en de betrokkenheid hoog?

Als we al een vergelijking maken, ligt de norm in het kind zelf. We vergelijken hoe het kind is vergaan sinds een vorige prestatie en of er goede stappen zijn gezet. We kijken daarbij naar een breed spectrum van ontwikkeling en naar veel competenties. Wij verenigen de opbrengsten niet tot cognitieve vakken, zoals taal en rekenen. Naast autonomie en relatie, gaat het onderwijs op de Bras dus uit van de competenties van het kind. Competenties in dit verband zijn tenminste geïntegreerde gehelen van kennis, vaardigheden en attitudes. De verhouding tussen die drie kan per competentie verschillen. Dat zijn algemene leervaardigheden, denkvaardigheden, regulatievaardigheden en sociale vaardigheden. Dit levert resultaten op die kinderen nodig hebben om de weg te vinden in de explosief groeiende en veranderende kennisgebieden van de 21e eeuw: wendbare, conceptuele kennis en vaardigheden om flexibel toe te passen in nieuwe situaties. Op de Bras wordt extra aandacht gegeven aan onderwijsdoelen die te maken hebben met persoonlijke kwaliteiten, zoals vertrouwen hebben in zichzelf en anderen, sociale competenties, kritische zelfreflectie en het maken van eigen keuzen. Voor ons is het van het grootste belang om alle leerresultaten in samenhang met elkaar te beschrijven, te waarderen en te presenteren. Het beeld dat daaruit ontstaat, geeft aan hoe betekenisvol het onderwijs van onze school is. Het gaat ons om het proces, niet enkel om het antwoord. Tenslotte wordt tijdens het eindexamen wiskunde op het VO ook niet alleen gekeken naar het antwoord, waarop het kind uiteindelijk uitgekomen is. De hele berekening (het proces) wordt bekeken en is belangrijk. Belangrijke hulpmiddelen zijn het digitale portfolio, Bordfolio, en het procesgerichte leerlingvolgsysteem, Looqin. In hoofdstuk 3.7 leest u daar meer over. Centraal staan de leergesprekken tussen een mentor en het kind en het eigenaarschap van het kind van het eigen leerproces. In die context wordt de interactie tussen ons en de kinderen steeds belangrijker. We zijn vaardig, maar kijken kritisch of wij nog steeds vaardig zijn om vast te stellen wat te zeggen valt over voortgang en het perspectief van het kind. Of we genoeg weten over de brede autonome ontwikkeling van dit kind, in deze fase van zijn schoolse bestaan, gelet op zijn of haar betrokkenheid en welbevinden. We zijn als leerkrachten daarbij eerst en vooral verantwoordelijk schuldig aan het kind zelf. Dat is onze pedagogisch- didactische opdracht en onze missie. Het is tegelijkertijd onze belangrijkste morele verplichting.

5.2 Het bewaken van de kwaliteit die wordt gerealiseerd

Belangrijk voor de verantwoording die we op de Bras af willen leggen, is dat we op zowel cognitief, persoonlijk, als vaardigheidsniveau in kaart kunnen brengen welke groei kinderen doormaken. Op de Bras, waar we de autonomie van kinderen erkennen en hen meer medeverantwoordelijk willen maken voor hun eigen leerproces en leerresultaten, zullen we de kinderen meer inzicht moeten geven in de doelen die ze dienen te behalen en in wat ze moeten leren. In de (leer)gesprekken met de kinderen en bij het geven van feedback tijdens werkmomenten of tijdens instructies geven we kinderen daarom gerichte inhoudelijke ondersteuning, door hen te bevragen op het geleerde en de erbij behorende doelen. Geheel in lijn met de beoordeling van de 21e-eeuwse vaardigheden wordt ook voor ons duidelijk dat de traditionele vormen van toetsing niet langer geldig zijn. Minder accent op afzonderlijke vakgerelateerde kennis, maar meer accent op brede curriculumoverstijgende competenties. Een dynamisch kader passend bij onze schoolpraktijk.

Voor het bewaken van de kwaliteit, zijn de kinderen de belangrijkste informatiebron. Tijdens kindgesprekken die de mentor met het kind voert, krijgen wij belangrijke informatie over het aanbod van onderwijs dat wij bieden en belangrijke informatie over de ontwikkeling die een kind doormaakt op onze school. Daarnaast krijgen wij belangrijke informatie tijdens het observeren van de dagelijkse gang van zaken. Deze informatie wordt opgeslagen in Bordfolio en in Looqin.

Looqin

De Bras maakt gebruik van het procesgerichte Leerlingvolgsysteem Looqin. Met Looqin brengen we het totale ontwikkeling van een kind in beeld: welbevinden, betrokkenheid, competentie en prestatie. Dit gebeurt niet alleen op individueel maar ook op groepsniveau. Het voordeel hiervan is dat we kinderen kunnen volgen op verschillende momenten tijdens het onderwijs op de Bras. Dit past uitstekend bij onze dynamische organisatie. Minstens vier keer per jaar worden alle kinderen van de Bras gescreend. Deze screening wordt door de mentoren geanalyseerd en besproken en is ook onderwerp van gesprek tijdens de tweejaarlijkse gesprekken tussen de Intern Begeleider en de mentoren. Zowel de procesgerichte aanpak als de interventies zijn wetenschappelijk onderzocht door de Katholieke Universiteit van Leuven.

Bordfolio

In het digitale portfolio van de kinderen, Bordfolio, slaan de kinderen bewijzen voor hun voortgang op. Doordat het bordfolio webbased is, kan het portfolio ook thuis bekeken worden. Kinderen plaatsen, zo nodig en desgewenst in samenspraak met de mentor, hun werk in het bordfolio en vullen dit aan met eigen commentaar of laten zien wat anderen ervan vinden. Alle kerndoelen van het Primair Onderwijs hebben een "tag" gekregen in het Bordfolio. Hierdoor kunnen de mentoren het aanbod dat zij in het Bordfolio taggen. Kinderen kunnen het opgeslagen werk ook taggen. Op deze wijze hebben wij per kind zicht op het behalen van de kerndoelen. De opmerkingen die mentoren erbij schrijven zijn niet zichtbaar, anders dan voor collega's aangezien deze opmerkingen dienen als bron voor het te schrijven portfolioverslag. Met de ouders wordt de voortgang besproken wanneer hiertoe door hen een afspraak wordt gemaakt, maar in ieder geval twee keer per jaar wanneer ouders uitgenodigd worden om naar aanleiding van een door de school geschreven portfolioverslag hierover met hun kind in aanwezigheid van de mentor te komen praten. De betekenis van het portfolio is om zichtbaar te maken dat kinderen hun eigen ontwikkeling doormaken. Portfolio's worden niet vergeleken met elkaar, want op de Bras krijgt het kind de mogelijkheid een eigen leerproces door te maken, waarin het uitsluitend vergeleken wordt met zichzelf. Autonomie en competentie worden zichtbaar en maken kinderen bewust van hun eigen handelen door reflectie en het maken van zelfbewuste keuzen. We hebben afspraken gemaakt dat de methodegebonden toetsen van taal en rekenen opgeslagen moeten worden. Daarnaast hebben de kinderen de autonomie om andere voortgangsbewijzen op te slaan als deze betekenisvol genoeg zijn. Kinderen op de Bras leren op deze manier al vanaf 4-jarige leeftijd hun voortgang vast te leggen. We begeleiden de kinderen om uiteindelijk ook reflecties op deze voortgang te kunnen schrijven. Als kinderen bewijsstukken opslaan, kunnen zij deze voorzien van een "tag", zodat we een goed overzicht hebben welke kerndoelen de kinderen tot zich hebben genomen.

Methode gebonden toetsen

Voor de basisvaardigheden maken we gebruik van de methodegebonden toetsen van o.a. Wizwijs, Nieuwsbegrip, Taaljournaal. Deze methodegebonden toetsen geven ons informatie over de stof die in een bepaalde periode is aangeboden. De resultaten worden geanalyseerd. N.a.v. deze analyse worden acties ondernomen, die kunnen leiden tot aanpassing van leerstof, aanpassing van leeromgeving, aanpassing van leerkrachtgedrag.

Authentiek toetsen en bewijzen leveren

Kinderen op de Bras laten dagelijks aan ons zien of zij bepaalde vaardigheden beheersen. Wij vinden het belangrijk om het proces te volgen en niet alleen het eindproduct. Door gebruik te maken van diverse manieren van het leveren van bewijs, kunnen we aansluiten bij de verschillende manieren van leren van kinderen. Het goed kunnen spellen van woorden tijdens een dictee is fijn, maar als een kind dat ook kan tijdens het leveren van een groter product waarbij de focus niet alleen op spelling ligt, geeft ons dat meer informatie. Er vijf grote projecten: Boerderij, Circus, Vakantie-eiland, Pop-up Store en Meesterproef waarbij de oudere kinderen bewijs leveren of zij vele competenties en vaardigheden beheersen. Deze competenties en vaardigheden zijn onderdeel van een groter geheel. Het gaat om cognitieve vaardigheden, sociale vaardigheden en alle denkbare 21-eeuwse vaardigheden.

Meesterproef

Tijdens de meesterproef van de kinderen die bijna naar het VO gaan, presenteren zij de uiteindelijke kwaliteit van ons Brasonderwijs. De voorbereiding van de Meesterproef begint al jaren van te voren, tijdens de vier grote projecten, waar de kinderen aan werken (zie hoofdstuk 3.2)

Kinderen kiezen voor hun Meesterproef een maatschappelijk probleem, solliciteren om met dit probleem aan het werk te mogen gaan, onderzoeken het probleem en bedenken een mogelijke 'oplossing'. Het probleem, het onderzoek, het proces en de oplossing worden op verschillende, moderne wijzes uitgewerkt en gepresenteerd. Tijdens een tweetal slotpresentaties, aan mentoren en kinderen van de Bras en aan hun ouders en een onafhankelijke jury maken zij duidelijk wat zij hebben geleerd in hun 'Brasjaren'. De vaardigheden die zij laten zien, liggen op het gebied van:

- Taal
- Rekenen
- Communiceren
- Planmatig werken
- Samenwerken
- Geïntegreerde Wereldoriëntatie
- Creatief denken
- Onderzoeken
- Ontwerpen
- Presenteren
- Digitale geletterdheid

LOVS

De Wet Primair Onderwijs eist van ons dat we op een aantal momenten in de jaren dat kinderen in het basisonderwijs zitten, gestandaardiseerde toetsen afnemen. In deze summatieve toetsen wordt gebruik gemaakt van referentieniveaus. De referentieniveaus beschrijven wat een leerling op een bepaald moment in zijn schoolloopbaan op het gebied van taal en rekenen moet beheersen. Hier ontstaat een discrepantie tussen de summatieve toetsen en de visie op onderwijs en toetsen op de Bras. Op de Bras geven wij kinderen 8 jaar de tijd om zich te ontwikkelen. Kinderen mogen hierbij hun eigen pad lopen en worden vergeleken met zichzelf en niet met de landelijke normering. Dit betekent dat we de referentieniveaus in een ander perspectief plaatsen. Wij brengen wel de individuele prestaties van kinderen in kaart, maar vergelijken deze nog niet met de referentieniveaus die gebaseerd zijn op een aanpak vanuit het leerstofjaarklassensysteem.

De schoolplanperiode 2015-2019 hebben de kinderen in de leeftijd van leerjaar 4 en 7 de Boomtoetsen gemaakt. Deze twee toetsen waren het minimale dat gedaan moest worden om aan de wettelijke eisen van de Inspectie te voldoen. Op het moment van het schrijven van het schoolplan, zijn we aan het onderzoeken of we willen overstappen naar het LVS van DIA. De toetsen van DIA gaan we gebruiken, zoals bedoeld. We willen de toetsen vooral gebruiken om het kind met zichzelf te meten. Mocht een kind niet scoren, passend bij wat een kind laat zien, wordt er gekeken naar de interventies uit Looqin die ingezet kunnen worden. Deze interventies zijn erop geënt om belemmerende factoren bij het kind weg te nemen, zoals leerkrachtstijl, leerstof, leermiddelen etc. Indien nodig wordt een kind besproken in een leerlingbespreking of tijdens een MDO. Tenslotte benadrukken we dat een kind op de Bras een eigen ontwikkeling mag doorlopen. Deze eigen ontwikkeling volgen we. Het streven is om het LVS van DIA aan het procesgerichte leerlingvolgsysteem Looqin te koppelen.

Een andere reden om de DIA-toetsen af te gaan nemen, is dat we de kinderen van de Bras de vaardigheid om een toets te maken ook mee willen geven. Uit de evaluatie met de kinderen die naar het VO zijn gegaan, kwam dit als een punt van aandacht naar voren.

Eindtoets

Iedere basisschool is wettelijk verplicht om na het schooladvies in het laatste jaar dat een kind op een basisschool is een COTAN-gecertificeerde toets af te nemen. In het schooljaar 2018-2019 hebben wij gekozen voor de adaptieve en digitale eindtoets van DIA. Kijkend naar de referentieniveaus voor taal en rekenen, weten wij dat de grote meerderheid van onze kinderen referentieniveau 1S voor rekenen en

2F voor taal haalt, tijdens het werken en het leveren van bewijzen gedurende het laatste jaar op de Bras. Echter laten zij dit niet zien tijdens het maken van de eindtoets. De resultaten van de eindtoets komen niet overeen met onze adviezen. Dit heeft ons de opdracht gegeven om de adviezen en de resultaten van de eindtoets te analyseren. De adviezen zijn zeer valide en gedegen gebleken, gemiddeld kloppen 95% van onze adviezen. Het beeld dat wij hebben van onze kinderen is dus goed en kloppend.

EGO (Ervaringsgericht Onderwijs)

Op de Bras maken we gebruik van aspecten van het Ervaringsgerichte Onderwijs. Dit betekent dat wij kritisch kijken naar hoe de kinderen ons onderwijsaanbod ervaren en tot zich nemen. De vraag die past bij deze kritische houding en die we ons contant stellen is: "Doen we de goede dingen en doen we de goede dingen goed?"

SCOL (Sociale Competentie ObservatieLijst)

Ieder jaar wordt er onderzoek gedaan naar de pedagogische sfeer op de Bras door het afnemen van SCOL. Kinderen vanaf de leeftijd van leerjaar 6 maken dit onderzoek. Het geeft ons inzicht in hoe de kinderen zich in het algemeen voelen op de Bras. De resultaten worden bekeken en indien nodig verder geanalyseerd door het MT van de Bras. Op het moment van schrijven wordt ervanuit het LVS van Looqin dat wij gebruiken, ook gewerkt aan Looqin2u. Dit is een zelfevaluatie voor de basisschool. Kinderen scoren zichzelf op welbevinden, veiligheidsbeleving, betrokkenheid en competenties. Looqin2u is op dit moment nog niet gecertificeerd. Wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet.

Oudertevredenheidsonderzoek

Eén keer in de drie jaar nemen wij een oudertevredenheidsonderzoek af. D.m.v. dit onderzoek kunnen wij de mening van de ouders over de kwaliteit van ons onderwijs peilen. De uitkomsten en de eventuele aandachtspunten worden besproken met de leden van het MT en de MR en worden opgenomen in het jaarplan. In juni 2019 wordt het meest recente onderzoek afgenomen. Tijdens het schrijven van dit schoolplan, zijn de resultaten nog niet bekend.

RI&E (Risico inventarisatie en evaluatie)

De RI-E wordt één keer in de twee jaar afgenomen. De uitkomsten van deze afname ten aanzien van de tevredenheid van het personeel, worden omgezet in actiepunten en bespreekpunten met het team.

5.3 Het verbeteren van de kwaliteit

Het evalueren en verbeteren van de kwaliteit van ons onderwijs is een continu proces. Ieder jaar wordt een jaarplan en een jaarverslag geschreven. De inhoud van het jaarplan vindt zijn oorsprong in het lopende schoolplan. In het schoolplan staan strategische beleidsdoelen waarin o.a. de actiepunten voor het verbeteren van de kwaliteit van ons onderwijs beschreven staan. De strategische beleidsdoelen worden zorgvuldig verdeeld over de vier beleidsjaren. Aan het einde van ieder schooljaar wordt het jaarplan geëvalueerd en wordt gekeken of de doelen bereikt zijn. Vervolgens wordt een nieuw jaarplan geschreven. Nu is onderwijs een dynamisch proces. Als er gedurende een schoolplanperiode extra verbeteringen in de kwaliteit van ons onderwijs nodig zijn, zullen deze uitgevoerd worden.

Tijdens vastgelegde momenten zoals de teamvergaderingen, kindbesprekingen en studiedagen is de kwaliteit van ons onderwijs een vast onderwerp. In de jaarkalender voor het team staan de kwaliteitsmetingen zoals toetsmomenten en onderzoeken vast, waarna de resultaten hiervan besproken worden in het MT. Indien nodig worden deze resultaten besproken in vergaderingen of tijdens studiedagen.

Kwaliteitszorg ligt niet uitsluitend bij het managementteam. De mogelijkheden om te werken aan onze schoolontwikkeling beschouwen we als een gedeelde verantwoordelijkheid. Kwaliteitszorg draait om mensen, om een gezamenlijk proces. Wijzelf, maar ook het bestuur, inspectie, ouders en MR stellen ons kwaliteitsvragen: Doen we de goede dingen? Doen we de goede dingen goed? Hoe weten we dat? Weten anderen dit ook? Wat doen we met deze kennis? Er is een aantal voorwaarden om met elkaar tot een goede dialoog te komen: Iedereen moet zich betrokken kunnen voelen. Ieder is zich bewust van de

eigen rol in het geheel. Er moeten ruimschoots mogelijkheden zijn voor dialoog. Feedback en evaluatie van het proces zijn een must. Iedereen moet aangesproken kunnen worden op de eigen verantwoordelijkheid.

5.4 Verantwoording afleggen over de gerealiseerd kwaliteit

Over de kwaliteit van ons onderwijs hebben we voornamelijk verantwoording af te leggen aan het kind. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen dienen als dé criteria van ons onderwijs. Het is namelijk onze verantwoordelijkheid om het kind een ononderbroken ontwikkeling te kunnen laten doorlopen. Relatie, competentie en autonomie zijn de voorwaarden voor deze ontwikkeling. De kinderen geven ons de informatie over de kwaliteit van ons onderwijs via de kindgesprekken die wij op regelmatige basis voeren, feedback die we krijgen over ons onderwijsaanbod en via de informatie die onze schoolverlaters geven nadat zij bijna een jaar op het VO zitten.

De verbinding met de ouders van de Bras is ook een belangrijk onderdeel van verantwoordelijkheid afleggen over ons onderwijs. Verbinden begint met ontmoeten en in gesprek gaan over overeenkomsten. Het gaat om elkaar bevragen: het begint met de nieuwsgierigheid van het vraagteken, vanuit de positieve grondhouding. Met het verkleinen van de afstand, elkaar bevragen en begrijpen. Vanuit erkende verschillen, uit het eigen perspectief treden en in dat van de ander treden, altijd op zoek naar de dialoog. De relatie tussen ouders en school is belangrijk, waarbij het gevoel van gelijkwaardigheid essentieel is: niet gelijk, maar wel gelijkwaardig. Verbinden, verbonden voelen en open staan, veronderstelt vertrouwen hebben, ook als vooraf niet bewezen is dat het terecht is. Deze relatie is een dynamisch proces, waarbij we steeds een bladzijde omslaan naar het nieuwe, naar samen doen, om samen het terugbladeren naar wat geweest is, te verhinderen. Het is belangrijk dat de verwachtingen over en weer duidelijk zijn, waar het gaat om ouderbetrokkenheid. We willen graag dat ouders op zo veel mogelijk manieren deelnemen en bijdragen. Dat kan betrekking hebben op een breed spectrum van activiteiten, die variëren van thuis met het kind over school praten, meedenken en doen over thema's en het actief meekijken met het kind naar wat de school in een week of periode biedt, bijvoorbeeld aan de hand van de online planning in Bordfolio. Leerkrachten spelen een belangrijke rol in het bouwen aan dat contact en het actief benaderen en enthousiasmeren van ouders. We willen de groep ouders die participeert verbreden en op meerdere manieren gebruik maken van talenten en (beroeps)kennis van ouders, ook en juist binnen het aanbod. De ouders van de Bras worden vertegenwoordigd in de MR. Een goede relatie met de MR is belangrijk. Op die manier is het bereikbaar dat de MR ook als een Critical Friend meekijkt en discussieert over de kwaliteit van ons onderwijs. Ieder jaar neemt een groep kinderen van de Bras de stap naar het VO. Onze kinderen maken een zeer bewuste keuze en kiezen voor zeer verschillende scholen voor Voortgezet onderwijs. Wij hechten veel belang aan de informatie die de VO-scholen ons geven over onze oud-leerlingen, zoals wij er ook vanuit gaan dat zij veel belang hechten aan de informatie die wij geven over de nieuwe schoolverlaters. Tijdens diverse georganiseerde bijeenkomsten wordt er gesproken over de resultaten (cognitief en sociaal-emotioneel) en over de nieuwe instromers in het Voortgezet Onderwijs. De relatie met de VO-school vinden wij belangrijk, we hechten waarde aan dat we elkaar echt kennen, zodat de overstap naar een Vo-school zo succesvol mogelijk kan verlopen. De contacten die er zijn, kunnen persoonlijk, telefonisch of digitaal plaatsvinden. Wij volgen hierbij op zijn minst de BOVO-procedure vanuit de gemeente Den Haag, maar stellen meer contact met de scholen voor het Voortgezet Onderwijs op prijs.

5.5 Ondersteunende systemen voor kwaliteitszorg

In 2017 heeft een externe audit plaatsgevonden, waar belangrijke aandachtspunten beschreven zijn voor de kwaliteit van ons onderwijs (zie hoofdstuk 3).

In onze jaarkalender voor het team staan alle evaluatiemomenten opgenomen die belangrijk zijn voor onze kwaliteitszorg. Deze jaarkalender wordt ieder jaar zorgvuldig opgesteld door het managementteam en de Intern Begeleiders en geëvalueerd.

De Bras heeft een goede relatie met het NIVOZ (Nederlands Instituut Voor Onderwijs Zaken). Dit is een plaats waar scholen vanuit heel Nederland met elkaar spreken over de kwaliteit van het onderwijs. De Bras heeft een professionele organisatie. In onze organisatie wordt veel gesproken tijdens vastgelegde momenten (vergaderingen en studiedagen) over de kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast is collegiale consultatie op de Bras een regelmatig toegepaste manier van met elkaar in gesprek zijn over het onderwijs. Een vereiste hiervoor is een veilig professioneel klimaat en een team van hechte professionals. Deze twee voorwaarden zijn aanwezig op de Bras.

6 Bijlage

6.1 Literatuurlijst

- Berg, D. van den (2014) *Jezelf zijn. Over autonomie in het onderwijs*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant
- Biesta, G. (2018) *Tijd voor pedagogiek. Over de pedagogische paragraaf in onderwijs, opleiding en vorming*. Geraadpleegd op 8 april 2019 van <https://www.onderwijsraad.nl/upload/documents/tinymce/Tijd-voor-pedagogiek.pdf>
- Evers, J. & Kneyber, R. (2013) *Het Alternatief*. Amsterdam: Uitgeverij Boom
- Hargreaves, A. & Fullan, M. (2013) *Professioneel kapitaal. De transformatie van het onderwijs in elke school*. Rotterdam: Bazalt
- Laevers, F. & Heylen, L. (2013) *Een procesgerichte aanpak voor 6- tot 12-jarigen in het basisonderwijs*. Averbode: CEGO Publishers
- Platform Onderwijs2032 (2016). *Ons onderwijs2032 Eindadvies*. Den Haag: Uitgave van het Platform Onderwijs2032
- Stevens, L. & Bors, G. (2014). *Pedagogisch tact*. Antwerpen – Apeldoorn: Garant.

6.2 Overige bronnen

- Bos, J. (2017) *De Bras in beeld*. Basisschool de Bras, Den Haag.
- Looqin (z.j.) *Looqin PO*. Geraadpleegd op 27 juni 2019 van <https://looqin.co/producten/looqin-po/>
- Lucasonderwijs (z.j.) *Op koers naar de toekomst*. Geraadpleegd op 27 juni 2019 van <http://koers.lucasonderwijs.nl/>
- Nivoz (z.j.) *Ferre Laevers. Hoogleraar KU Leuven, EGO-onderwijs*. Geraadpleegd op 27 juni 2019 van <https://nivoz.nl/nl/gebruikersprofiel/ferre-laevers>
- Nivoz (z.j.) *Luc Stevens. Founding father NIVOZ en hoogleraar orthopedagogiek*. Geraadpleegd op 27 juni 2019 van <https://nivoz.nl/nl/gebruikersprofiel/luc-stevens>
- Rijksoverheid (2019) *Convenant 'Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring'*. Geraadpleegd op 27 juni 2019 van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2009/02/24/convenant-scholen-voor-primair-en-voortgezet-onderwijs-en-sponsoring>

Belangrijke websites:

- <https://www.lucasonderwijs.nl/>
- <https://basisschooldebras.nl/>

6.3 Documenten

De volgende documenten zijn te vinden op de website van De Bras:

- Schoolgids: <https://basisschooldebras.nl/schoolgids/schoolgids-2018-2019>
- Schoolondersteuningsprofiel: <https://basisschooldebras.nl/zorg-en-kwaliteit/basisondersteuning>
- Veiligheidsplan:
- Zorgplan: <https://basisschooldebras.nl/zorg-en-kwaliteit/zorgplan-2017-2018>